

Reglaments

Decret pel qual s'aprova el Reglament d'aplicació dels tributs

Exposició de motius

La Llei 21/2014, del 16 d'octubre, de bases de l'ordenament tributari suposa un canvi profund dels procediments d'aplicació dels tributs que ha d'emprar l'Administració tributària andorrana. Diferents articles de la Llei es remeten a una regulació reglamentària, que es fa d'acord amb estricta atenció als principis de subordinació, desenvolupament i complementarietat amb allò que estableix la Llei.

Aquest Reglament preveu el desplegament de les normes comunes a tots els procediments d'aplicació dels tributs i regula de forma específica els procediments de gestió i d'inspecció tributària.

El títol I, d'un sol article, determina l'àmbit d'aplicació del Reglament, que es limita a l'Administració general. El Reglament és aplicable a la gestió recaptadora en el que no prevegi el Reglament de recaptació i també s'aplica al procediment sancionador.

El títol II s'ocupa de les obligacions tributàries formals, entre les quals destaca la regulació del cens tributari i les declaracions d'alta, modificació i baixa del Registre d'Empresaris i Professionals. També es regulen les obligacions relatives al domicili fiscal i al número de registre tributari, on es detalla la seva assignació i utilització, i les obligacions relatives als llibres registre fiscals.

El títol III inclou els principis i les disposicions generals d'aplicació dels tributs. Dins dels principis generals destaca la informació i assistència als obligats tributaris, que preveu el procediment per a la contesta de les consultes tributàries escrites, així com l'emissió dels certificats tributaris. Les normes comunes sobre els procediments de gestió i inspecció tributària desgranen les especificitats dels procediments administratius en matèria tributària i regulen la representació, les altres actuacions dels obligats tributaris i les notificacions.

El títol IV tracta sobre les actuacions i els procediments de gestió tributària i defineix els tipus de declaracions i autoliquidacions. Dins dels procediments assignats a aquests òrgans, que es caracteritzen per la comprovació formal de les dades, destaquen els de devolució i de rectificació, en què es desplega el procediment de devolució iniciat mitjançant autoliquidació, sol·licitud o comunicació de dades, el procediment per rectificar aquests tipus de declaracions i el procediment per executar les devolucions. També es reglamenten els procediments de comprovació d'obligacions formals dels obligats tributaris, la comprovació de valors, així com el procediment de comprovació de gestió, que es caracteritza pel seu abast de naturalesa limitada.

El títol V regula les actuacions i els procediments d'inspecció, que estan orientats a la comprovació i a la investigació. Es detallen els aspectes bàsics de les funcions inspectores, a fi d'assegurar-ne les facultats i atorgar seguretat jurídica als obligats tributaris. Es regulen les fases del procediment d'inspecció i els tipus d'actes que documenten les actuacions en la fase final del procediment, així com la seva tramitació

i les classes de liquidacions derivades de les actes d'inspecció. Dins de les disposicions especials relatives a aquest procediment es pot esmentar l'aplicació del mètode d'estimació indirecta de bases o quotes, la particularitat de la comprovació de les entitats que tributen en règim de consolidació fiscal i la possibilitat que tenen els òrgans d'inspecció de dur a terme actuacions de comprovació limitada.

A proposta del ministre de Finances i Funció Pública en funcions, el Govern, en la sessió de l'11 de febrer del 2015, aprova aquest Decret amb el contingut següent:

Article únic

S'aprova el Reglament d'aplicació dels tributs, que entrarà en vigor l'endemà de ser publicat al Butlletí Oficial del Principat d'Andorra.

Reglament d'aplicació dels tributs

Títol I. Disposicions generals

Article 1

Àmbit d'aplicació

Aquest Reglament regula l'aplicació dels tributs en desplegament de la Llei 21/2014, del 16 d'octubre, de bases de l'ordenament tributari, en l'àmbit de l'Administració general.

Aquest Reglament és aplicable a la gestió recaptadora en el que no preveu el Reglament de recaptació.

Aquest Reglament s'aplica al procediment sancionador en matèria tributària en el que no preveuen les normes reguladores del procediment sancionador en matèria administrativa.

El que disposa aquest Reglament s'entén sense perjudici del que preveu la normativa pròpia de cada tribut.

Títol II. Les obligacions tributàries formals

Capítol primer. El cens tributari

Secció primera. Cens de l'Administració tributària

Article 2

Cens tributari

1. L'Administració tributària disposa d'un cens tributari a l'efecte de l'aplicació dels tributs propis.
2. L'Administració tributària pot subscriure acords de col·laboració amb altres organismes locals per facilitar l'intercanvi d'informació censal.
3. Les persones o entitats incloses al cens de l'Administració tributària tenen dret a conèixer les seves dades censals i tenen dret a sol·licitar, a aquest efecte, que se'ls expedeixi el corresponent certificat que reculli aquestes dades.

Article 3

Formació del Cens d'Obligats Tributaris

1. El Cens d'Obligats Tributaris està format per la totalitat de les persones o entitats que hagin de tenir un número de registre tributari per a les seves relacions de naturalesa o amb transcendència tributària d'acord amb el que estableix aquest Reglament.

2. El Registre d'Empresaris i Professionals està format per les persones o entitats que duguin a terme o hagin dut a terme en el territori andorrà activitats empresarials o professionals; és a dir, les activitats econòmiques la realització de les quals confereixi la condició d'empresari o professional.

També s'integren en aquest registre les persones o entitats no residents al Principat d'Andorra, d'acord amb el que disposa la Llei de l'impost sobre la renda dels no-residents fiscals, que operin en el territori andorrà mitjançant un establiment permanent o satisfacin en l'esmentat territori rendes subjectes a retenció o ingrés a compte.

De la mateixa manera, les persones o entitats no establertes en l'àmbit territorial d'aplicació de l'impost general indirecte queden integrades en aquest registre quan siguin subjectes passius de l'impost esmentat.

També formen part d'aquest Registre les persones o entitats que no compleixin cap dels requisits previstos en aquest apartat però siguin socis, hereus, comuners o partícips en qualsevol entitat o patrimoni autònom que, malgrat no tenir personalitat jurídica, constitueixi una unitat econòmica autònoma, i que tinguin obligacions tributàries derivades de la seva condició de membres d'aquestes entitats.

Dintre del Registre d'Empresaris i Professionals, l'Administració tributària pot incloure un registre específic de grans empreses format pels obligats tributaris amb una xifra total d'ingressos que superi la xifra de 3.600.000 euros durant l'any natural immediatament anterior, calculat conforme al que disposa la normativa comptable.

El Registre d'Empresaris i Professionals forma part del Cens d'Obligats Tributaris.

3. El Registre de Persones Físiques que No Són Titulars d'Activitats Econòmiques està format pels obligats tributaris subjectes passius de l'impost sobre la renda de les persones físiques que no portin a terme activitats empresarials i professionals.

Aquest Registre forma part del Cens d'Obligats Tributaris.

4. El Registre d'Altres Obligats Tributaris està format per les persones o entitats que estiguin obligades a tenir un número de registre tributari, però que no es trobin incloses al Registre d'Empresaris i Professionals o al Registre de Persones Físiques que No Són Titulars d'Activitats Econòmiques. Formen part d'aquest Registre els obligats a retenir que no tinguin la condició d'empresaris o professionals.

Aquest Registre forma part del Cens d'Obligats Tributaris.

Article 4

Contingut del Cens d'Obligats Tributaris

1. Les dades que s'han d'incloure en el Cens d'Obligats Tributaris són, per a les persones físiques, les següents:

- a) Nom i cognoms, sexe, data de naixement, lloc de naixement i estat civil.
- b) Número de registre tributari.

- c) Número de registre tributari d'altres països per als residents, si escau.
- d) Codi d'identificació fiscal de l'Estat de residència per als no-residents, si escau.
- e) Número de passaport, si escau.
- f) Condició de resident o no-resident fiscal en el territori andorrà.
- g) Domicili fiscal al Principat d'Andorra.
- h) Domicili a l'estranger, si escau.
- i) Nom i cognoms o raó social o denominació completa i número de registre tributari dels representants legals per a les persones que no tinguin capacitat d'obrar en l'ordre tributari.
- j) Dades bancàries.
- k) Telèfon i correu electrònic, com a contingut de caràcter opcional.

Respecte de les persones físiques residents al Principat que portin a terme activitats empresarials o professionals, ha de constar al cens, a més del seu domicili fiscal, el lloc on tinguin efectivament centralitzada la gestió administrativa i la direcció dels seus negocis en el territori andorrà, quan sigui diferent del domicili fiscal.

2. Les dades que s'han d'incloure en el Cens d'Obligats Tributaris són, per a les persones jurídiques i altres entitats, les següents:

- a) Raó social o denominació completa.
- b) Número de registre tributari.
- c) Número de registre tributari d'altres països per als residents, si escau.
- d) Codi d'identificació fiscal de l'Estat de residència per als no-residents, si escau.
- e) Condició de persona jurídica o entitat resident o no resident fiscal al territori andorrà.
- f) Constitució al Principat d'Andorra o a l'estranger. En aquest últim cas ha d'incloure el país de constitució.
- g) Data de constitució i data d'inscripció en el registre públic corresponent.
- h) Domicili fiscal al Principat d'Andorra i, si escau, domicili a efectes de notificacions.
- i) Domicili a l'estranger, si escau.
- j) Nom i cognoms o raó social o denominació completa i número de registre tributari dels representants legals.
- k) Dades bancàries.
- l) Telèfon i correu electrònic.

3. Respecte de les entitats residents o constituïdes al Principat d'Andorra, han de constar en el Registre d'Empresaris i Professionals les dades addicionals següents:

- a) El domicili social, quan existeixi i sigui diferent del domicili fiscal.
- b) La data de tancament de l'exercici econòmic.
- c) La forma jurídica o classe d'entitat de què es tracti.

d) El nom i cognoms o la raó social o la denominació completa, el número de registre tributari i el domicili fiscal de cadascun dels socis, membres o partícips fundadors o que en promoguin la constitució, així com de les persones a qui fa referència l'apartat 7 de l'article 38 de la Llei de bases de l'ordenament tributari.

Article 5

Contingut del Registre d'Empresaris i Professionals

En el Registre d'Empresaris i Professionals, a més de les dades que esmenta l'article 4 d'aquest Reglament, per a cada persona o entitat hi ha de constar la informació següent:

- a) Les declaracions o autoliquidacions que hagi de presentar periòdicament per raó de les seves activitats empresarials o professionals, o per satisfer rendes subjectes a retenció o ingrés a compte.
- b) La seva situació tributària en relació amb els aspectes següents:
 - i. La condició d'entitat totalment o parcialment exempta a efectes de l'impost sobre societats.
 - ii. El mètode de determinació del rendiment net de les activitats econòmiques que dugui a terme.
 - iii. La subjecció de l'obligat tributari al règim general o algun altre règim de l'impost general indirecte.
 - iv. La classificació d'activitats econòmiques dutes a terme d'acord amb la codificació que preveu el Decret, del 27 d'octubre de 1999, pel qual s'aprova la classificació d'activitats econòmiques andorranes (CAEA).
 - v. La relació dels establiments o locals on dugui a terme les seves activitats econòmiques, amb identificació de la parròquia i l'adreça completa de cadascun dels establiments, si escau.
 - vi. L'opció pels règims especials previstos a l'impost sobre societats o a l'impost sobre la renda de les persones físiques.

Article 6

Informació censal complementària respecte de les persones o entitats no residents o no establertes, així com de les no constituïdes al Principat d'Andorra, incloses en el Registre d'Empresaris i Professionals

1. En el cas de persones o entitats no residents o no establertes, així com en el de les no constituïdes al Principat, que hagin de formar part del Registre d'Empresaris i Professionals, han de constar en el Registre esmentat les dades complementàries següents:

- a) L'Estat o el territori de residència.
- b) La nacionalitat i la forma jurídica o la classe d'entitat sense personalitat jurídica de què es tracti, d'acord amb el seu dret nacional.
- c) El nom i els cognoms o la raó social o denominació completa, el número d'identificació fiscal o equivalent al país d'origen i el domicili fiscal, si escau.
- d) Número de registre tributari del representant al Principat d'Andorra.

2. Quan una persona o entitat no resident operi en el territori andorrà per mitjà d'un o diversos establiments permanents que realitzin activitats clarament diferents i la gestió de les quals es porti de manera separada, d'acord amb la Llei de l'impost sobre la renda dels no-residents, cada establiment s'ha d'inscriure individualment en el cens.

3. En cas que una persona o entitat no resident operi en territori andorrà per si mateixa i per mitjà d'un o diversos establiments permanents, la inclusió en el cens s'ha de fer tant per a la persona o entitat no resident com per als seus establiments permanents.

Secció segona. Les declaracions censals

Article 7

Declaració d'alta al Registre d'Empresaris i Professionals

1. Els qui hagin de formar part del Registre d'Empresaris i Professionals han de presentar una declaració d'alta en el Registre esmentat.

2. La declaració d'alta ha d'incloure les dades que recullen els articles 4, 5 i 6 d'aquest Reglament.

3. Així mateix, aquesta declaració serveix, entre d'altres, per a les finalitats següents:

a) Sol·licitar l'assignació del número de registre tributari.

b) Comunicar el règim general o algun règim especial aplicable a l'impost general indirecte.

c) Indicar la condició d'empresari a efectes de l'impost general indirecte.

d) Opció pels règims especials previstos a l'impost sobre societats o a l'impost sobre la renda de les persones físiques.

4. Aquesta declaració s'ha de presentar, segons els casos, abans de l'inici de les activitats corresponents, de la realització de les operacions o del naixement de l'obligació de retenir o ingressar a compte sobre les rendes que se satisfacin.

Als efectes del que disposa aquest Reglament, s'entén produït el començament d'una activitat empresarial o professional des del moment que es realitzin qualssevol lliuraments, prestacions o adquisicions de béns o serveis, s'efectuïn cobraments o pagaments o es contracti personal laboral, amb la finalitat d'intervenir en la producció o distribució de béns o serveis.

Article 8

Declaració de modificació al Registre d'Empresaris i Professionals

1. Quan es modifiqui qualsevol de les dades recollides en la declaració d'alta o en qualsevol altra declaració de modificació posterior, l'obligat tributari ha de comunicar a l'Administració tributària, mitjançant la declaració corresponent, la modificació esmentada.

2. Aquesta declaració, entre d'altres, serveix per:

a) Comunicar el canvi de domicili fiscal.

b) Comunicar la variació de qualsevol de les dades i situacions tributàries que recullen els articles 4 a 6 d'aquest Reglament, tots dos inclusivament.

c) Renunciar a l'aplicació de qualsevol règim especial de tributació pel qual s'hagi optat.

3. La declaració s'ha de presentar en el termini d'un mes des que s'hagin produït els fets que determinen la seva presentació, llevat dels casos que s'indiquen a continuació:

- a) En els supòsits en què la normativa pròpia de cada tribut o la del règim fiscal aplicable estableixi terminis específics, la declaració s'ha de presentar de conformitat amb aquests terminis.
- b) Quan el ministeri encarregat de les finances estableixi un termini especial atenent les circumstàncies que concorrin en cada cas.

Article 9

Declaració de baixa al Registre d'Empresaris i Professionals

1. Els qui cessin en l'exercici de tot tipus d'activitats empresarials o professionals, han de presentar la corresponent declaració mitjançant la qual comuniquin a l'Administració tributària aquesta circumstància a l'efecte de la seva baixa al Registre d'Empresaris i Professionals.

2. La declaració de baixa s'ha de presentar en el termini d'un mes des que es compleixin les condicions que preveu l'apartat 1 d'aquest article, sense perjudici que la persona o entitat afectada hagi de presentar les declaracions i complir les obligacions tributàries que li incumbeixin i sense que a aquests efectes hagi de donar-se d'alta en el cens.

3. Quan una societat o entitat es dissolgui, la declaració de baixa s'ha de presentar en el termini d'un mes des que s'hagi realitzat la cancel·lació efectiva dels corresponents assentaments en el Registre de Societats Mercantils, si escau.

4. En el cas de mort de l'obligat tributari, els hereus han de presentar la declaració de baixa corresponent en el termini de sis mesos des de la mort. Igualment queden obligats a comunicar en el mateix termini la modificació de la titularitat de tots els drets i les obligacions amb transcendència tributària que estiguin vigents amb tercers i a presentar, si escau, la declaració o les declaracions d'alta que siguin procedents.

Article 10

Model de declaració, termini i lloc de presentació

Les declaracions censals previstes als articles anteriors s'han de presentar en el lloc, la forma i els terminis que s'estableixen en aquest Reglament, sense perjudici del que disposi el ministeri encarregat de les finances i les normes pròpies de cada tribut.

Les baixes definitives al registre d'empresaris i professionals s'han de presentar de forma presencial a les oficines de l'Administració tributària.

Secció tercera. Actuacions de gestió censal

Article 11

Gestió de les declaracions censals

Correspon a l'Administració tributària la formació i el manteniment del cens i els registres que es defineixen en aquest Reglament. A aquest efecte, pot realitzar les altes, baixes i modificacions que correspongui a sol·licitud dels obligats tributaris o d'ofici.

Capítol segon. Obligacions relatives al domicili fiscal

Article 12

Obligació de comunicar el canvi de domicili fiscal

1. Les persones físiques que hagin d'estar en el Registre d'Empresaris i Professionals, així com les persones jurídiques i altres entitats, han de complir l'obligació de comunicar el canvi de domicili fiscal, en el termini d'un mes a partir del moment en què es produeixi aquest canvi. L'esmentada comunicació s'ha de fer mitjançant la presentació de la declaració censal de modificació.

2. La comunicació del nou domicili té efectes des del moment de la presentació de la declaració censal de modificació.

Capítol tercer. Obligacions relatives al número de registre tributari

Secció primera. Normes generals

Article 13

Obligació de disposar d'un número de registre tributari i forma d'acreditació

1. Les persones físiques, jurídiques i altres obligats tributaris, residents o no-residents, han de tenir un número de registre tributari per a les seves relacions de naturalesa o amb transcendència tributària.

2. El número de registre tributari el pot acreditar l'obligat tributari inclòs en el registre d'empresaris i professionals, mitjançant l'exhibició del document expedit per l'Administració tributària.

Secció segona. Assignació del número de registre tributari a les persones físiques

Article 14

El número de registre tributari de les persones físiques residents

Per a les persones físiques residents al Principat d'Andorra, el número de registre tributari ha de coincidir del amb el número d'identificació administrativa (NIA) precedit de la lletra "F".

Article 15

El número de registre tributari de les persones físiques no residents

1. Per a les persones físiques no residents al Principat d'Andorra que estiguin censades administrativa-ment, el número de registre tributari és el número d'identificació administrativa que se'ls assigni per part de l'autoritat administrativa corresponent, precedit de la lletra "E".

2. Les persones físiques no residents que no disposin del número d'identificació administrativa, bé de forma transitòria o bé de forma definitiva en no estar-hi obligats, han de sol·licitar a l'Administració tributària l'assignació d'un número de registre tributari quan realitzin operacions de naturalesa o amb transcendència tributària.

En cas que no ho sol·licitin, l'Administració tributària pot procedir d'ofici a donar-los d'alta en el Cens d'Obligats Tributaris i a assignar-los el número de registre tributari que correspongui.

Secció tercera. Assignació del número de registre tributari a les persones jurídiques i entitats sense personalitat jurídica

Article 16

El número de registre tributari de les persones jurídiques i entitats sense personalitat jurídica

1. L'Administració tributària ha d'assignar a les persones jurídiques i entitats sense personalitat jurídica un número de registre tributari que les identifiqui, tant si són residents al Principat com si no ho són, i que és invariable siguin quines siguin les modificacions que aquestes persones jurídiques i entitats experimentin, llevat que canviï la seva forma jurídica o nacionalitat.

La composició del número de registre tributari de les persones jurídiques i entitats sense personalitat jurídica inclou:

- a) Informació sobre la forma jurídica, si es tracta d'una entitat andorrana, o el caràcter d'entitat estrangera o d'establiment permanent d'una entitat no resident al Principat d'Andorra, si escau.
- b) Un caràcter de verificació.

Article 17

Sol·licitud del número de registre tributari de les persones jurídiques i entitats sense personalitat jurídica

1. Les persones jurídiques o entitats sense personalitat jurídica que siguin titulars de relacions de naturalesa o amb transcendència tributària han de sol·licitar l'assignació d'un número de registre tributari.

En cas que no el sol·licitin, l'Administració tributària pot procedir d'ofici a donar-los d'alta en el Cens d'Obligats Tributaris i a assignar-los el número de registre tributari que correspongui.

2. Quan es tracti de persones jurídiques o entitats sense personalitat jurídica que realitzin activitats empresarials o professionals, han de sol·licitar el seu número de registre tributari abans de la realització de qualsevol lliurament, prestació o adquisició de béns o serveis, de la percepció de cobraments o de l'abonament de pagaments, o de la contractació de personal laboral, efectuats per a l'exercici de la seva activitat. En tot cas, la sol·licitud s'ha de formular dins del mes següent a la data de la seva constitució o del seu establiment en territori andorrà.

3. La sol·licitud s'ha de fer mitjançant la presentació de l'oportuna declaració censal d'alta.

Article 18

Assignació del número de registre tributari de les persones jurídiques i entitats sense personalitat

1. L'Administració tributària ha d'assignar el número de registre tributari en el termini de tretze dies. L'Administració tributària pot comprovar la veracitat de les dades comunicades pels interessats en les seves sol·licituds de número de registre tributari. Quan de la comprovació resulti que les dades no són certes, l'Administració tributària, amb l'audiència als interessats, pot denegar l'assignació de l'esmentat número.

Per tal d'assignar un número de registre tributari és necessari que els sol·licitants aportin una còpia de l'escriptura pública o un document suficient que acrediti la seva constitució i la seva inscripció a un registre públic, si escau.

El signant de la declaració censal de sol·licitud, en cas de no ser el mateix obligat tributari, ha d'acreditar que actua en representació de la persona jurídica, entitat sense personalitat o col·lectiu que es compromet a la seva creació.

2. L'Administració tributària pot exigir una traducció al català de la documentació aportada per a l'assignació del número de registre tributari quan la documentació estigui redactada en una altra llengua.

Secció quarta. Utilització del número de registre tributari

Article 19

Utilització del número de registre tributari davant l'Administració tributària

1. Els obligats tributaris han d'incloure el seu número de registre tributari a totes les autoliquidacions, declaracions, comunicacions o els escrits que presentin davant l'Administració tributària. En cas de no disposar d'aquest número han de sol·licitar la seva assignació d'acord amb el que preveu aquest Reglament.

Quan l'obligat tributari no tingui número de registre tributari, la tramitació queda condicionada a l'aportació del número corresponent. Transcorreguts tretze dies des de la presentació sense que s'hagi acreditat la sol·licitud del número de registre tributari, es pot tenir per no presentada l'autoliquidació, la declaració, la comunicació o l'escrit, amb la resolució administrativa prèvia que així ho declari.

2. Els obligats tributaris han d'incloure el número de registre tributari de les persones o entitats amb les quals realitzin operacions de naturalesa o amb transcendència tributària en les autoliquidacions, declaracions, comunicacions o els escrits que presentin davant l'Administració tributària d'acord amb el que disposen aquest Reglament o altres disposicions.

Als efectes del que disposa aquest apartat, els obligats tributaris poden exigir de les persones o entitats amb les quals realitzin operacions de naturalesa o amb transcendència tributària que els comuniquin el seu número de registre tributari. Les persones o entitats esmentades han de facilitar-lo i, si escau, acreditar-lo.

Article 20

Utilització del número de registre tributari en operacions amb transcendència tributària

Els obligats tributaris han d'incloure el seu número de registre tributari en tots els documents de naturalesa o amb transcendència tributària que expedixin com a conseqüència de l'exercici de la seva activitat, i han de comunicar-ho a altres obligats d'acord amb el que preveuen aquest Reglament o altres disposicions.

Capítol quart. Obligacions relatives als llibres registre fiscals

Article 21

Obligació de portar i conservar els llibres registre de caràcter fiscal

1. Quan la normativa pròpia de cada tribut ho prevegi, els obligats tributaris han de portar i conservar de forma correcta els llibres registre que s'estableixin. Els llibres registre s'han de conservar en el domicili fiscal de l'obligat tributari, llevat del que disposa la normativa de cada tribut.

2. Les operacions que hagin de ser objecte d'anotació registral s'han d'assentar en els corresponents registres en el termini de tres mesos a partir del moment de fer l'operació o de rebre el document justificatiu o, en tot cas, abans que finalitzi el termini establert per presentar la declaració, autoliquidació o comunicació corresponent, llevat del que disposa la normativa pròpia de cada tribut.

3. Els llibres o registres comptables, inclosos els de caràcter informàtic o electrònic que, en compliment de les seves obligacions comptables, hagin de portar els obligats tributaris, poden ser utilitzats com a llibres registre de caràcter fiscal, sempre que s'ajustin als requisits que estableixen aquest Reglament i la normativa específica dels diferents tributs.

4. El ministeri encarregat de les finances pot disposar adaptacions o modificacions de les obligacions registrals de determinats sectors empresarials o professionals.

Capítol cinquè. Obligacions d'informació

Article 22

Requeriments individualitzats per a l'obtenció d'informació

1. Els requeriments individualitzats d'informació que realitzi l'Administració tributària han de ser notificats a l'obligat tributari requerit i han d'incloure:

- a) Nom i cognoms o raó social o denominació completa i número de registre tributari de l'obligat que ha de subministrar la informació.
- b) La transacció objecte de la investigació.
- c) Els obligats tributaris o els titulars afectats.
- d) El període de temps a què es refereix la informació requerida.
- e) Les dades relatives als fets respecte dels quals es requereix la informació.
- f) Motivació del requeriment i de la impossibilitat d'obtenir la dita informació per altres mitjans de l'Administració tributària.

2. En els requeriments d'informació s'ha de concedir un termini no inferior a tretze dies, comptats a partir de l'endemà de la notificació del requeriment, per aportar la informació sol·licitada.

Títol III. Principis i disposicions generals de l'aplicació dels tributs

Capítol primer. Principis generals de l'aplicació dels tributs

Secció primera. Informació i assistència als obligats tributaris

Article 23

Actuacions d'informació

1. D'acord amb el que estableix l'article 64 de la Llei 21/2014, del 16 d'octubre, de bases de l'ordenament tributari, les actuacions d'informació s'han de fer d'ofici mitjançant la publicació dels textos actualitzats de les normes tributàries i la doctrina administrativa de més transcendència o mitjançant l'enviament de comunicacions, entre altres mitjans.

2. Aquestes actuacions també s'han de portar a terme, a iniciativa de l'obligat tributari, mitjançant la contesta a sol·licituds d'informació tributària.

Quan sigui convenient fer-ne més difusió, la informació de caràcter general es pot oferir als grups socials o institucions que estiguin interessats en el seu coneixement.

En els supòsits en què les sol·licituds d'informació es formulin per escrit, s'ha d'incloure el nom i els cognoms o la raó social o denominació completa i el número de registre tributari de l'obligat tributari, així com el dret o l'obligació tributària que l'afecta respecte del qual se sol·licita la informació.

3. En la contesta a les sol·licituds d'informació tributària, l'Administració ha de comunicar els criteris administratius existents per a l'aplicació de la normativa tributària, sense que l'esmentada contesta pugui ser objecte de recurs.

Article 24

Tramitació de les sol·licituds d'informació

1. Les sol·licituds d'informació tributària formulades per escrit que puguin ser objecte de contesta a partir de la documentació o dels antecedents existents en l'òrgan competent s'han de contestar en el termini màxim de dos mesos i en la contesta s'ha de fer referència, en tot cas, a la normativa aplicable a l'objecte de la sol·licitud.

2. Les sol·licituds d'informació tributària es presenten a les oficines de l'Administració tributària.

Article 25

Inici del procediment per a la contesta de les consultes tributàries escrites

1. Les consultes les ha de formular l'obligat tributari o qualsevol altre interessat en els termes establerts a l'article 65 de la Llei 21/2014, del 16 d'octubre, de bases de l'ordenament tributari, mitjançant un escrit adreçat a l'òrgan competent per a la seva contesta, i ha de contenir com a mínim:

- a) Nom i cognoms o raó social, domicili fiscal, número de registre tributari de l'obligat tributari i, si escau, del representant.
- b) Manifestació expressa de si en el moment de presentar l'escrit s'està tramitant o no un procediment o recurs administratiu relacionat amb el règim, la classificació o la qualificació tributària que li correspongui plantejat en la consulta.
- c) Objecte de la consulta.
- d) En relació amb la qüestió plantejada en la consulta, s'han d'expressar amb claredat i amb l'extensió necessària els antecedents i les circumstàncies del cas i els períodes en què seria aplicable.

2. En cas que s'actui per mitjà de representant s'ha d'aportar documentació acreditativa de la representació.

3. La sol·licitud es pot acompanyar de les altres dades, elements i documents que puguin contribuir a la formació de judici per part de l'Administració tributària.

4. Les consultes s'han de presentar en paper davant de l'Administració tributària. Així mateix, l'Administració també pot habilitar la presentació de consultes fent servir mitjans electrònics, informàtics o telemàtics sempre que la identificació de les persones o entitats a què es refereix quedi degudament garantida.

5. Si la sol·licitud no compleix els requisits que s'estableixen en aquest article, s'ha de requerir a l'obligat tributari que en el termini de deu dies, comptats a partir de l'endemà de la notificació del requeriment, solucioni el defecte amb indicació que si no atén el requeriment en el termini assenyalat se'l té per desistit de la consulta i s'ha d'arxivar sense cap altre tràmit.

Article 26

Contesta a les consultes tributàries escrites

1. Les consultes han de ser contestades en un termini màxim de dos mesos a comptar de la seva entrada a l'Administració tributària. El còmput del termini s'inicia des del moment que s'esmenin els defectes advertits per l'Administració d'acord amb el que disposa el paràgraf 5 de l'article anterior, si escau.

2. La manca de contesta en aquest termini implica, en cas que s'hagi expressat de forma adequada, l'acceptació de la proposta plantejada en l'escrit de la consulta.

S'entén com a "proposta" a aquests efectes, la descripció raonada i fonamentada, des d'un punt de vista jurídic, de les implicacions fiscals que es poden derivar del supòsit de fet plantejat a l'escrit de consulta. Quan les conclusions exposades a les consultes plantejades no estiguin degudament fonamentades s'entén que la consulta no conté cap proposta.

3. En el supòsit que l'Administració tributària canviï el seu criteri en relació amb una resolució anterior, l'ha de motivar adequadament fent constar a la resposta l'objecte de la consulta, els antecedents, les circumstàncies i la normativa aplicable corresponent. Aquest canvi de criteri s'ha de comunicar de forma fefaent al consultant i s'ha de realitzar una difusió pública i efectiva de la modificació de criteri que serà efectiu un mes després de la dita difusió.

4. Els trenta primers dies de cada trimestre natural s'han de publicar a la pàgina web de l'Administració tributària les respostes a les consultes vinculants que s'hagin donat en el trimestre anterior i els canvis de criteri a què fa referència el paràgraf anterior.

Secció segona. Acords previs de valoració

Article 27

Acords previs de valoració

L'Administració tributària, d'acord amb el que disposa l'article 66 de la Llei 21/2014, del 16 d'octubre, de bases de l'ordenament tributari, té el deure de respondre per escrit qualsevol sol·licitud de proposta de valoració, a efectes fiscals, dels rendiments, productes, béns, serveis, despeses i qualsevol altre element determinant del deute tributari que li formuli l'obligat tributari.

A aquests efectes, a les sol·licituds de proposta d'acords de valoració hi ha de constar el contingut mínim següent:

- a) Nom i cognom o denominació social, número de registre tributari i domicili a l'efecte de notificacions de l'obligat tributari o, si és el cas, del seu representant.
- b) Indicació expressa que la sol·licitud és prèvia a l'acabament del termini per presentar l'autoliquidació o la declaració corresponent.
- c) Descripció clara dels elements tributaris objecte de valoració, amb l'aportació de documentació suficient.
- d) Proposta de valoració de l'obligat tributari.
- e) Lloc, data i firma de l'obligat tributari o, si és el cas, del representant.

2. L'Administració pot requerir que l'obligat tributari aporti informació, documentació o aclariments addicionals per a l'oportuna valoració. Si l'obligat tributari no satisfà aquest requeriment en el termini de tretze dies, la petició queda arxivada mitjançant comunicació.

3. L'Administració pot requerir la intervenció de pèrits o especialistes independents. En tot cas, els criteris de valoració i la metodologia tècnica aplicable han de constar, degudament motivats, en l'acord de valoració.

4. El termini per resoldre l'expedient de valoració és de dos mesos. La manca de resposta en el termini indicat no suposa l'acceptació ni el refús de la valoració proposada.

5. L'Administració, una vegada analitzada la documentació i els antecedents, comunica una proposta de valoració a l'obligat tributari. Aquest últim disposa d'un termini de deu dies per acceptar la proposta, o bé presentar-hi al·legacions.

6. Malgrat que l'obligat tributari accepti la proposta de valoració per part de l'Administració tributària, l'acord ha d'estar, en tot cas, motivat.

7. Els acords no són susceptibles de recurs. No obstant això, se'n pot instar la modificació quan canviï la norma, per canvis en les circumstàncies o bé altres motius que ho justifiquin.

8. La sol·licitud de modificació segueix el procediment com si fos una nova petició.

Secció tercera. Emissió de certificats tributaris

Article 28

Els certificats tributaris

S'entén per "certificat tributari" el document expedit per l'Administració tributària que acrediti fets relatius a la situació tributària d'un obligat tributari. Els certificats poden acreditar, entre altres circumstàncies, la presentació de declaracions, autoliquidacions i comunicacions de dades o aspectes concrets que aquestes contenen, la situació censal, el compliment d'obligacions tributàries i l'existència o inexistència de deutes o sancions pendents de pagament que constin en les bases de dades de l'Administració tributària.

Article 29

Sol·licitud dels certificats tributaris

1. Els certificats tributaris s'han d'expedir:

a) A instància de l'obligat tributari al qual el certificat es refereixi o a instància d'un representat degudament acreditat.

b) A petició d'un òrgan administratiu o de qualsevol altra persona o entitat interessada que requereixi el certificat, sempre que la petició esmentada estigui prevista en una llei o compti amb el consentiment previ de l'obligat tributari.

2. Les sol·licituds dels certificats han de contenir, almenys, les dades següents:

a) Nom i cognoms o raó social, número de registre tributari i domicili fiscal de l'obligat tributari.

b) Descripció de les circumstàncies, les obligacions o els requisits que hagin de ser certificats.

c) Lloc, data i signatura de l'obligat tributari o del seu representant.

L'Administració tributària ha d'establir el lloc i la forma en què s'han de presentar les sol·licituds dels certificats tributaris.

Article 30

Contingut dels certificats tributaris

Els certificats tributaris han de contenir, almenys, les dades i circumstàncies següents:

- a) Nom i cognoms o raó social, número de registre tributari i domicili fiscal de l'obligat tributari.
- b) Les circumstàncies, les obligacions o els requisits que se certifiquin.
- c) Lloc, data i signatura de l'autoritat competent per expedir els certificats.

Les certificacions han de ser positives quan constin complertes la totalitat de les circumstàncies, les obligacions o els requisits exigits a aquest efecte per la normativa reguladora del certificat. A aquests efectes, només cal una menció genèrica d'aquests requisits, obligacions o circumstàncies.

Quan les certificacions siguin negatives s'han d'indicar les circumstàncies, les obligacions o els requisits que no constin complerts.

Article 31

Expedició dels certificats tributaris

1. L'òrgan competent de l'Administració tributària ha d'expedir el certificat en el termini de tretze dies. El certificat s'ha d'enviar al lloc assenyalat a aquest efecte en la sol·licitud o, si hi manca, al domicili fiscal de l'obligat tributari o del seu representant.

La manca d'emissió d'un certificat en un termini no determina que s'entengui emès amb caràcter positiu, llevat que així s'estableixi en una altra normativa.

2. El certificat tributari es pot expedir en paper. Així mateix, l'Administració també pot habilitar l'expedició de certificats mitjançant la utilització de tècniques electròniques, informàtiques i telemàtiques.

3. Una vegada emès el certificat, l'obligat tributari pot manifestar la seva disconformitat amb qualsevol de les dades que formin part del seu contingut en el termini de deu dies, comptats a partir de l'endemà de la recepció del certificat, mitjançant un escrit en el qual en sol·liciti la modificació adreçat a l'òrgan que l'hagi expedit. A l'escrit s'han d'adjuntar els elements de prova que consideri convenients per acreditar la seva sol·licitud.

Article 32

Efectes dels certificats tributaris

1. Els certificats tributaris tenen caràcter informatiu i no s'hi pot interposar cap recurs en contra, sense perjudici de poder manifestar la seva disconformitat. Els certificats tributaris han de produir els efectes que s'hi facin constar i els que estableixi la normativa que reguli la seva exigència.

2. Llevat que la normativa específica o el contingut del certificat estableixi una altra cosa, els certificats tributaris tenen validesa durant dotze mesos a partir de la data de la seva expedició mentre no es produïxin modificacions de les circumstàncies determinants del seu contingut.

Secció quarta. El Pla de control fiscal

Article 33

El Pla de control fiscal

1. Amb la finalitat de prevenir i corregir el frau fiscal, el ministeri encarregat de les finances ha d'elaborar cada any un pla de control fiscal on s'han d'integrar les actuacions de control que duran a terme els òrgans d'inspecció, gestió tributària, duana i recaptació.

2. El contingut del Pla anual de control fiscal té caràcter reservat, si bé són públics els criteris generals que n'inspiren l'elaboració i l'execució.

Capítol segon. Normes comunes als procediments de gestió i inspecció tributària

Secció primera. Especificitats dels procediments administratius en matèria tributària

Article 34

Inici del procediment d'ofici

1. El procediment d'ofici s'inicia mitjançant una comunicació a l'obligat tributari per part de l'òrgan competent. La comunicació s'estén d'acord amb els articles 41 i 53 d'aquest Reglament.

2. El contingut mínim de la comunicació d'inici del procediment és el següent:

- a) Identificació de l'òrgan competent que emet i inicia el procediment.
- b) Nom i cognoms o denominació social, número de registre tributari i domicili fiscal de l'obligat tributari o, si és el cas, del seu representant.
- c) Procediment que s'inicia.
- d) Objecte del procediment amb indicació de les obligacions tributàries, els períodes impositius i els tributs afectats.
- e) Requeriment que es formula a l'obligat tributari i termini per comparèixer o respondre, que, en cap cas, no pot ser inferior a deu dies.
- f) Efectes interruptors del termini legal de prescripció.
- g) Si és el cas, número d'expedient i proposta de liquidació.

3. Si l'obligat tributari presenta declaracions o autoliquidacions una vegada iniciat el procediment tributari, esdevenen les conseqüències indicades als articles 24.3, 93.5, 96 i 120.2 de la Llei 21/2014, del 16 d'octubre, de bases de l'ordenament tributari:

- a) Si les declaracions o autoliquidacions es presenten en el termini que va des de la comunicació d'inici de les actuacions inspectores o de comprovació fins a la data de la primera actuació, procedeix el recàrrec per presentació extemporània amb requeriment del 15% sobre l'import ingressat i els interessos moratoris que escaiguin.

b) Si les declaracions o autoliquidacions es presenten una vegada iniciades les actuacions de comprovació o d'investigació, això és, a partir de la data de la signatura de la primera diligència, no és exigible el recàrrec per presentació extemporània amb requeriment, però és susceptible de ser objecte de sanció d'acord amb la legislació aplicable.

En qualsevol dels dos casos, els ingressos efectuats per l'obligat tributari tenen el caràcter d'ingressos a compte de la futura liquidació.

Article 35

Inici del procediment a instància de l'obligat tributari

1. El procediment a instància de l'obligat tributari s'inicia mitjançant la presentació d'autoliquidacions, declaracions, comunicacions de dades, sol·licituds o qualsevol altre mitjà previst a la normativa aplicable, en paper o per mitjans electrònics, informàtics i telemàtics.

2. Quan el procediment s'iniciï mitjançant sol·licitud, el contingut mínim és el següent:

a) Nom i cognoms o denominació social, número de registre tributari de l'obligat tributari i, si és el cas, del representant i domicili fiscal o domicili a efectes de notificacions.

b) Fets, antecedents o peticions que motiven la sol·licitud.

c) Òrgan a qui va adreçat.

d) Lloc, data i signatura de l'obligat tributari o, si és el cas, del seu representant.

3. Quan s'actui mitjançant representant, s'ha d'adjuntar la documentació acreditativa de la representació.

4. Quan els documents es presentin en paper, l'obligat tributari en pot obtenir una còpia segellada sempre que la porti amb els originals, i on s'han de fer constar el lloc i la data de presentació.

5. Si el document d'inici no reuneix els requisits anteriors i els exigits, si és el cas, per la normativa específica aplicable, es requereix a l'interessat que en un termini de deu dies, comptats a partir del dia següent a la notificació del requeriment, esmeni la falta o adjunti els documents preceptius indicant que si no ho fa, es considera que desisteix i s'arxiva l'expedient. Quan sigui atès en termini el requeriment d'esmena, però es consideri que no s'han esmenat els defectes observats, es notifica l'arxiu.

Article 36

Horari i lloc de les actuacions

1. Les actuacions que es desenvolupin a les oficines de l'Administració tributària es duen a terme dins l'horari establert per a l'atenció al públic.

2. Si les actuacions es desenvolupen als locals de l'obligat tributari, cal respectar l'horari normal de la seva activitat. No obstant això, de mutu acord es poden establir altres horaris.

3. Les actuacions per part de l'Administració tributària que es duguin a terme a l'empara d'una ordre judicial que autoritzi l'entrada al domicili de l'obligat tributari, cal que s'ajustin a l'àmbit temporal de l'ordre esmentada.

4. Quan l'obligat tributari és una persona amb discapacitat o amb mobilitat reduïda, les actuacions es desenvolupen en el lloc més apropiat dels previstos en els apartats 1 i 2 d'aquest article.

Article 37

Pròrroga i ajornament dels terminis establerts

1. En els procediments d'aplicació dels tributs, l'obligat tributari pot sol·licitar que se li concedeixi una pròrroga dels terminis establerts per al compliment dels tràmits que no excedeixi la meitat dels terminis esmentats, sempre que es compleixin els requisits següents:

- a) Que se sol·liciti amb anterioritat als tres dies previs a la finalització del termini que es vulgui ampliar.
- b) Que es justifiqui la concurrència de circumstàncies que ho aconsellin.
- c) Que no es perjudiquin drets de tercers.

2. La pròrroga només es pot atorgar una vegada per cada tràmit i es regula pel que disposa l'article 130 del Codi de l'Administració en els aspectes que no contradiguin la normativa tributària.

3. Si, transcorregut el termini disposat en el requeriment inicial, l'Administració tributària no ha resolt sobre la petició de l'ampliació, aquesta petició s'entén concedida automàticament.

4. Quan l'obligat tributari justifiqui la concurrència de circumstàncies que li impedeixen comparèixer en el lloc i a l'hora fixada, pot sol·licitar un ajornament de la compareixença. Si la petició no es realitza per escrit, cal fer-la constar a la diligència estesa en el moment que es produeixi aquesta compareixença.

5. L'acord de concessió o la denegació de la pròrroga o de l'ajornament no són susceptibles de recurs.

6. En cap cas no són susceptibles de pròrroga els terminis previstos per a la interposició de recursos ni els terminis en què el procediment tributari en qüestió ho prohibeixi expressament.

Article 38

Aportació de documentació

1. L'Administració tributària, quan ho consideri oportú, pot requerir informació, documentació o dades addicionals a l'obligat tributari per resoldre els procediments d'aplicació dels tributs.

2. No obstant això, en els supòsits en què l'obligat tributari consideri que aquesta documentació ja està en poder de l'Administració, pot optar entre enviar de nou la documentació o indicar en quin procediment tributari i quina data es va aportar prèviament.

3. Aquest requeriment en cap cas no és susceptible de recurs independent, sense perjudici del recurs que sigui procedent contra l'acte administratiu dictat en el procediment.

Article 39

Coneixement pels obligats tributaris de l'estat dels procediments, accés als arxius i obtenció de còpies

1. Els obligats tributaris tenen dret a conèixer l'estat dels procediments en què intervenen, a l'accés als arxius no confidencials de l'Administració tributària relacionats amb aquest procediment i a l'obtenció de còpies del mateix procediment.

2. La petició es fa per escrit de forma que quedi constància del nom i els cognoms o la denominació social, el número de registre tributari i la signatura de l'obligat tributari.

3. Les autoritats estan obligades a satisfer la petició i a estendre una còpia a l'obligat tributari, en el termini màxim de deu dies, excepte que existeixin motius fonamentats per no facilitar totalment o parcialment aquesta informació. Entre altres motius, està justificat no facilitar la informació quan s'hagi iniciat un

procediment d'investigació penal o quan s'hagi decretat secret judicial o que afecti interessos de tercers o la intimitat d'altres persones.

4. La denegació administrativa a accedir als expedients o a obtenir-ne una còpia no és susceptible de recurs.
5. L'Administració tributària pot habilitar sistemes telemàtics o digitals per a l'accés a aquests expedients.

Article 40

Tràmit d'audiència

1. Durant el tràmit d'audiència es posa de manifest a l'obligat tributari l'expedient, que inclou les actuacions realitzades, els elements de prova que estiguin en poder de l'Administració i els informes emesos per altres òrgans. També s'incorporen les al·legacions i els documents que els obligats tributaris tinguin dret a presentar abans del tràmit d'audiència que es tenen en compte al moment de redactar la corresponent proposta de resolució o liquidació.

En aquest tràmit, l'obligat tributari pot obtenir una còpia dels documents de l'expedient, aportar nous documents i presentar les al·legacions que cregui convenient.

2. El termini de tràmit d'audiència és el disposat a cada procediment. En tot cas, no pot ser inferior a deu dies.

3. Un cop realitzat el tràmit d'audiència, no es pot incorporar a l'expedient més documentació acreditativa dels fets, tret que es justifiqui la impossibilitat d'haver-la aportat abans de la finalització del tràmit, i sempre que s'aportin abans d'emetre la resolució.

4. El tràmit d'audiència no és preceptiu en els procediments d'aplicació dels tributs en què estigui previst un tràmit d'al·legacions posterior a la proposta de resolució o liquidació al qual és aplicable el que s'estableix en aquest article.

5. El tràmit d'audiència és susceptible de renúncia, que ha de constar de forma expressa.

Article 41

Comunicacions

1. Les comunicacions són documents emesos per l'Administració tributària que, o bé notifiquen l'inici dels procediments, o altres fets o circumstàncies relatius als mateixos procediments, o efectuen requeriments a qualsevol persona o entitat.

2. El contingut mínim és el següent:

- a) Nom i cognoms o denominació social, número de registre tributari i domicili de l'obligat tributari o, si és el cas, del seu representant.
- b) Nom i signatura del funcionari que estén la comunicació.
- c) Procediment objecte de la comunicació amb indicació de les obligacions tributàries, dels exercicis i dels tributs afectats amb la corresponent normativa aplicable.
- d) Fets o circumstàncies que es comuniquen o contingut del requeriment que es realitza.
- e) Lloc i data.

Article 42

Diligències

1. Les diligències són els documents públics que estén l'Administració tributària en virtut d'un procediment d'aplicació dels tributs per fer constar fets, així com les manifestacions de l'obligat tributari o la persona amb qui s'entenguin les actuacions. L'Administració tributària pot disposar d'un model de diligència. En tot cas, el contingut mínim és el següent:

- a) Nom i cognoms o denominació social, número de registre tributari de l'obligat tributari a qui es refereixen les actuacions. Així mateix, nom i cognoms, número de registre tributari i signatura de la persona amb qui s'entenen les actuacions, així com el caràcter o la representació amb què intervé.
- b) Nom i signatura del funcionari que estén la diligència.
- c) Procediment en el qual s'expedeix.
- d) Les al·legacions o manifestacions amb transcendència tributària fetes per l'obligat tributari, entre d'altres, la conformitat o no amb els fets i les circumstàncies que es facin constar.
- e) Lloc i data.

2. En les diligències es poden fer constar els continguts següents:

- a) La iniciació del procediment i les comunicacions i els requeriments als obligats tributaris.
- b) Els resultats de les actuacions d'obtenció d'informació.
- c) L'adopció de mesures cautelars i la seva descripció.
- d) Els fets resultants de la comprovació de les obligacions.
- e) Les manifestacions que l'Administració faci a l'obligat tributari o al seu representant en el curs de les actuacions.
- f) L'esmena, l'aclariment o la justificació d'una discrepància o de les dades que han estat requerides.
- g) Les accions i omissions que poguessin ser constitutives d'infraccions tributàries.
- h) La representació atorgada mitjançant declaració en compareixença personal de l'obligat tributari.

3. De cada diligència s'estenen dos còpies. Les diligències han de ser signades en tots els fulls pel personal al servei de l'Administració tributària que practiqui les actuacions i per la persona o les persones amb qui s'entenguin. Quan aquesta persona es negui a signar-la o no ho pugui fer, es fa constar expressament i se li lliura el duplicat corresponent. Si es nega a rebre la diligència es considera un rebuig a efectes del que disposa l'article 70.4 de la Llei 21/2014, del 16 d'octubre, de bases de l'ordenament tributari.

4. No obstant això, si de la naturalesa de les actuacions que cal reflectir no es requerís la presència de l'obligat tributari, l'òrgan administratiu pot estendre una diligència que restarà incorporada a l'expedient, sense que sigui necessària la signatura de l'obligat tributari.

5. Els fets continguts en les diligències i acceptats per l'obligat tributari es presumeixen certs i només es poden rectificar si es prova que es va incórrer en errada. L'obligat tributari podrà expressar la seva oposició a les manifestacions indicades en diligència.

6. Les diligències no poden contenir propostes de liquidacions tributàries.

Article 43*Informes*

1. Els informes són documents que estén l'Administració tributària, d'ofici o per petició d'altres òrgans.
2. L'Administració tributària pot disposar d'un model d'informes. En tot cas, el contingut mínim és el següent:
 - a) Òrgan que emet l'informe.
 - b) Motiu pel qual s'emet, amb indicació de les obligacions, els exercicis i els tributs afectats i la corresponent normativa aplicable.
 - c) Òrgan a què va dirigit.
3. Els informes en cap cas no són susceptibles de recurs, amb independència que puguin ser-ho les liquidacions relatives als expedients que incorporin aquests informes.

Article 44*Resolució*

1. Conclòs el procediment, l'òrgan competent dicta resolució, que ha de ser motivada en els supòsits determinats en la normativa aplicable, i decideix sobre totes les qüestions plantejades en el procediment, així com les qüestions que se'n derivin.
2. La resolució ha de contenir:
 - a) Nom i cognoms o denominació social, número de registre tributari i domicili de l'obligat tributari.
 - b) Identificació de l'òrgan o funcionari de l'Administració tributària que emet la resolució.
 - c) Dret o obligació tributària objecte del procediment.
 - d) Fets i fonaments de dret que la motiven.
 - e) Si és el cas, els indicis de la comissió d'una infracció tributària.
 - f) Recurs que es pugui interposar contra la resolució.
 - g) Data i lloc.
3. Addicionalment, les resolucions que continguin una liquidació han de contenir:
 - a) Els elements determinants de la quantia del deute tributari.
 - b) La motivació de les circumstàncies i la normativa que justifica la discrepància entre l'autoliquidació i la liquidació practicada per l'Administració.
 - c) Els mitjans d'impugnació, l'òrgan competent per rebre i resoldre el recurs, i el termini d'interposició.
 - d) El lloc, el termini i la forma en què ha de ser satisfet el deute tributari.
 - e) Indicació de si la liquidació és provisional o definitiva.
4. En els supòsits d'estimació per silenci administratiu, la resolució expressa posterior només pot ser confirmatòria. En els supòsits de desestimació per silenci administratiu, la resolució expressa posterior al venciment del termini s'adopta sense vinculació al sentit del silenci.

Article 45

Durada dels procediments i còmput dels terminis màxims de durada

1. En els procediments en què no estigui expressament previst un altre termini, la seva durada màxima no pot superar els sis mesos.
2. Dins d'aquest còmput no s'hi inclouen les dilacions atribuïbles a l'obligat tributari, amb independència que afectin tots o alguns dels elements de les obligacions tributàries i períodes objecte del procediment. Aquests períodes han de quedar degudament documentats a l'expedient.
3. El còmput de dies de dilació es compta per dies naturals.

Article 46

Dilacions atribuïbles a l'obligat tributari

1. Es considera "dilació atribuïble a l'obligat tributari" el període de temps en què el procediment s'ha perllongat a causa de l'incompliment o l'obstrucció de l'obligat tributari.
2. Entre altres casos, s'entén que hi ha dilació atribuïble a l'obligat tributari quan aquest obligat tributari:
 - a) Sol·liciti ajornaments o pròrrogues de termini.
 - b) No aporti la documentació o les explicacions en el termini requerit, o bé les aporti de forma incompleta.
 - c) L'aportació per part de l'obligat tributari de nous documents i proves una vegada realitzat el tràmit d'audiència o d'al·legacions.
3. La dilació es computa des del dia següent al fixat per a la compareixença o des del dia següent al dia del termini per atendre el requeriment fins al dia que es compleixi el que s'ha sol·licitat de forma íntegra.

En el supòsit que l'Administració tributària pugui obtenir la informació requerida a l'obligat tributari directament d'altres organismes públics del Principat, de l'estranger o d'entitats internacionals, la dilació es computa des del dia següent al dia del termini per atendre el requeriment fins al dia que es compleixi el que s'ha sol·licitat de forma íntegra o fins al dia en què s'ha obtingut la informació directament de tercers, si és abans.

En el cas descrit en l'apartat c anterior, des del dia següent a la finalització del tràmit fins al dia en què s'aportin els documents. Quan aquests documents hagin estat requerits durant el procediment, s'aplica el que disposa el paràgraf anterior.
4. La paralització del procediment iniciat a instància de l'obligat tributari per manca de compliment d'un tràmit indispensable per dictar resolució, pel temps que transcorri des del dia següent al dia en què es consideri incomplet el tràmit fins al seu compliment per l'obligat tributari, sense perjudici de la possibilitat que se'n declari la caducitat, amb l'advertència prèvia a l'interessat.
5. El retard en la notificació de les propostes de resolució o de liquidació, pel temps transcorregut des del dia següent al dia en què s'ha fet un intent de notificació fins que es produeixi.
6. En el cas de presentació per l'obligat tributari de declaracions, de comunicacions de dades o de sol·licituds de devolucions addicionals o substitutives d'altres presentades amb anterioritat, la dilació es computa des del dia següent al de la finalització del termini de presentació o des del dia següent al de la presentació en els supòsits de presentacions fora de termini, fins al dia de la presentació de la declaració, comunicació de dades o sol·licitud de devolució, addicional o substitutiva.

7. Quan l'òrgan competent detecti que existeix una dilació atribuïble a l'obligat tributari, ho manifesta a l'expedient. L'obligat tributari ha de ser assabentat del motiu de la dilació, de la data d'inici i final d'aquesta dilació i de les conseqüències de l'incompliment.

8. La determinació de les dilacions no és susceptible de recurs, sense perjudici de la possibilitat d'impugnar la liquidació de la qual sigui causa.

Secció segona. Representació i altres actuacions del obligats tributaris

Article 47

Representació legal

1. Les persones jurídiques o entitats han d'actuar mitjançant un representant d'acord amb el previst en l'article 38 de la Llei 21/2014, del 16 d'octubre, de bases de l'ordenament tributari.

2. Les persones físiques mancades de capacitat d'obrar han d'actuar davant l'Administració tributària mitjançant el seu representant legal.

3. Les entitats referides a l'article 38, apartat 7, de la Llei 21/2014, del 16 d'octubre, de bases de l'ordenament tributari han d'actuar mitjançant les persones a qui correspongui la representació en el moment de l'actuació administrativa.

4. El representant legal ha d'acreditar aquesta condició davant l'Administració tributària. Tanmateix, es poden considerar representants les persones que figurin inscrites com a tals als corresponents registres públics.

5. Si durant un procediment d'aplicació dels tributs es modifica o s'extingeix la representació legal, les actuacions realitzades es consideraran vàlides i eficaces fins que no es comuniqui a l'òrgan competent la circumstància del canvi.

Article 48

Representació voluntària

1. La representació pot ser atorgada en favor de persones físiques o jurídiques amb capacitat d'obrar.

2. La representació es confereix, en el cas de persones físiques amb capacitat d'obrar, per elles mateixes.

En el cas de persones físiques sense capacitat d'obrar, de persones jurídiques i de les entitats referides a l'article 38, apartat 7, de la Llei 21/2014, del 16 d'octubre, de bases de l'ordenament tributari, la representació voluntària pot ser conferida per qui en tingui la representació legal.

3. Entre altres supòsits, s'entén atorgada la representació en els casos següents:

a) Quan la seva existència consti inscrita i vigent en un registre públic.

b) Quan consti en un document públic o privat amb signatura legitimada notarialment.

c) Quan s'atorgui mitjançant compareixença personal davant de l'òrgan competent, i es documenti en diligència.

d) Quan la representació consti acreditada en el document normalitzat de representació aprovat per l'Administració tributària, o bé consti la representació en documents emesos per mitjans electrònics que en garanteixin l'autenticitat.

4. En qualsevol cas, en els supòsits de representació han de constar, com a mínim, les mencions següents:

a) Nom i cognom o denominació social, número de registre tributari, domicili del representant i del representat i la signatura d'ambdós. Si la representació consta en un document públic no és necessària la signatura del representant.

b) Contingut i actuació objecte de la representació, així com amplitud i suficiència de la mateixa representació.

c) Lloc i data del seu atorgament.

d) En el cas de representació voluntària atorgada pel representant legal, s'ha d'acreditar la representació legal.

5. Els presentadors de declaracions o autoliquidacions en nom d'altre no es consideren representants de l'obligat tributari, excepte que s'hagi autoritzat de forma expressa la representació.

6. La revocació de la representació no comporta la nul·litat de les actuacions practicades amb el representant abans d'acreditar aquesta circumstància davant l'òrgan actuant.

7. La renúncia a la representació no té efectes davant l'òrgan actuant fins que s'acrediti que s'ha comunicat fefaentment al representat.

Article 49

Disposicions comunes a la representació legal i voluntària

1. La representació s'acredita en la primera actuació. El fet de no presentar-la o que presenti defectes formals, no impedeix que es tingui per realitzat l'acte tributari, sempre que s'esmeni el defecte en un termini de deu dies.

2. No són vàlids els actes realitzats per una persona que no tingui degudament acreditada la seva representació i no ho hagi esmenat. No obstant això, s'entén esmenat tàcitament, entre d'altres, quan l'obligat tributari impugni els actes en què hagi intervingut sense al·legar tal circumstància o efectui l'ingrés o sol·liciti el fraccionament o l'ajornament del deute o de la sanció derivada del procediment.

3. Quan en un procediment tributari s'actui mitjançant representant es fa constar expressament en tots els documents tributaris que s'emetin i s'uneix a l'expedient el document acreditatiu de la representació.

4. Acreditada o presumida la representació, correspon al representat provar la seva inexistència sense que pugui al·legar com a fonament de la nul·litat de les actuacions els vicis o defectes causats per ell.

5. En cas que per resolució administrativa o judicial s'anul·li una liquidació per defectes en la representació, es retrauran les actuacions fins al moment en què s'hauria d'haver acreditat la representació. En aquest cas, conserven la seva validesa les proves i actuacions realitzades en què no hagi intervingut el representant que va actuar amb un atorgament viciat.

6. Quan el representant acudeixi en el procediment acompanyat d'una altra persona, ha d'acreditar-se la conformitat de l'obligat tributari que conegui les actuacions en què intervé.

Article 50

Actuacions dirigides als obligats tributaris no residents

1. Els obligats tributaris no residents al Principat estan obligats a designar un representant en els casos indicats a la Llei 21/2014, del 16 d'octubre, de bases de l'ordenament tributari o en la normativa pròpia de cada tribut.

2. En cas de no complir-se aquesta obligació, es considera "representant de l'establiment permanent" la persona que:

- a) Consti com a representant de l'establiment permanent en el Registre de Societats Mercantils.
- b) En defecte de l'anterior, qui estigui facultat per contractar o qui dirigeixi de fet l'establiment permanent.
- c) En defecte dels anteriors, el dipositari o gestor dels actius de l'establiment permanent.

3. En el cas de tributs que hagin de satisfer, o sol·licitar-ne la devolució, els obligats tributaris no residents sense establiment permanent, les actuacions es poden dirigir a l'obligat tributari no resident, amb el representant designat a aquest efecte o, quan la llei així ho prevegi, amb el responsable solidari, que pot utilitzar tots els motius d'impugnació que es derivin de la liquidació practicada o de la responsabilitat exigida.

4. Quan la representació del no-resident hagi estat determinada per l'Administració tributària, la mateixa Administració emet una resolució en què es comunica a la persona considerada representant els motius pels quals se li atorga aquesta funció. Aquesta resolució pot ser objecte de recurs. Mentre no es resolgui aquest recurs, la representació es considera vàlida sempre que l'Administració tributària no identifiqui un altre representant més qualificat, o bé quan l'obligat tributari en nomeni un.

5. En allò que no disposi aquest article, s'aplica la normativa de la representació voluntària.

6. Excepte que la norma de cada tribut disposi una altra cosa, el requisit de representació no queda acomplert perquè l'obligat tributari no resident disposi de signatura electrònica per actuar davant l'Administració tributària.

Article 51

Actuacions dirigides als successors

1. Els procediments tributaris relatius a persones físiques finades o a persones jurídiques o d'altres entitats que estiguin dissoltes o extingides s'han de realitzar amb els seus successors d'acord amb el que s'estableix a l'article 32 de la Llei 21/2014, del 16 d'octubre, de bases de l'ordenament tributari.

2. L'Administració tributària pot desenvolupar les actuacions o els procediments amb qualsevol dels successors.

3. Una vegada iniciat un procediment tributari, s'ha de comunicar als successors coneguts. El procediment és únic i continua amb els que hagin comparegut.

4. Les resolucions o liquidacions dictades es practiquen a nom de tots els successors que hagin comparegut en la proporció corresponent i es notifiquen als altres obligats tributaris coneguts. Igualment, les devolucions s'han de practicar en proporció d'acord amb allò que disposa la normativa específica.

Article 52

Representació en cas de liquidació o cessació de pagaments

1. Els procediments tributaris amb entitats en fase de liquidació es duen a terme amb els liquidadors, excepte que la normativa mercantil disposi una altra cosa. Una vegada dissolta i liquidada l'entitat, els liquidadors han de conservar la documentació amb rellevància comptable i fiscal durant el període de prescripció dels tributs.

2. En el cas de procediment judicial de cessació de pagaments, els procediments tributaris es realitzen amb el mateix obligat tributari sempre que no s'hagi acordat la suspensió de les seves facultats i, en qualsevol cas, amb la persona o persones designades per la Batllia.

Secció tercera. Notificacions

Article 53

Les notificacions en matèria tributària

1. Quan no sigui possible efectuar la notificació a l'obligat tributari o al seu representant per causes no imputables a l'Administració tributària, es fa constar en l'expedient l'intent de notificació.

Es deixa constància expressa del rebuig de la notificació, de l'absència del destinatari o que consta com a desconegut en el seu domicili fiscal o en el lloc designat a aquest efecte per realitzar la notificació.

2. Les notificacions tributàries realitzades per empreses privades o per serveis postals de països tercers són vàlides a tots els efectes, sempre que l'Administració tributària disposi d'un justificant de recepció en què concorrin els requisits següents:

- a) Que s'hi acrediti, mitjançant signatura i número de registre tributari o passaport de l'obligat tributari o del seu representant, la recepció de la notificació.
- b) Que hi quedi constància de la data i el lloc de recepció.
- c) Que hi quedi reflectit el número d'expedient tributari de referència.

3. Els requisits bàsics que han de complir les empreses privades són els següents:

- a) Que tinguin un local obert al públic.
- b) Que disposin de mitjans materials i personals suficients.
- c) Que estiguin donades d'alta de l'activitat econòmica corresponent.
- d) Que estiguin al corrent de les seves obligacions tributàries.

4. Les notificacions en apartats postals només són vàlides en cas que s'hagin assenyalat com a tals en un procediment. En aquest cas, s'entén practicada la notificació el dia en què es produeixi el dipòsit del document que s'ha de lliurar a l'oficina corresponent.

5. Si el destinatari de la notificació és una persona jurídica, pot recollir-la qualsevol persona que es trobi en el centre d'activitat i disposi d'un document d'identificació.

6. Si en el moment de lliurament de la notificació es té coneixement de la defunció o de l'extinció de la personalitat jurídica de l'obligat tributari, es fa constar aquesta circumstància i l'Administració tributària comprova aquest punt. En aquests casos, quan la notificació es refereix a la resolució que posa fi al procediment, aquesta actuació es considera un intent de notificació vàlid al sol efecte d'entendre complerta

l'obligació de notificar en el termini màxim de durada dels procediments, encara que s'hagi d'efectuar la notificació als successors de l'obligat tributari.

7. L'Administració tributària, d'acord amb allò que es disposa en els acords i els convenis internacionals subscrits pel Principat d'Andorra, pot sol·licitar de l'autoritat competent d'un altre Estat la pràctica de les notificacions de qualsevol acte dictat per la mateixa Administració tributària.

Les notificacions així realitzades s'han d'acreditar mitjançant la incorporació a l'expedient de la notificació o de la comunicació a l'autoritat competent andorrana de la notificació efectuada per aquest Estat conforme a la seva pròpia normativa que es tenen per vàlidament efectuades.

8. Les notificacions en adreça electrònica són vàlides d'acord amb els requisits establerts per l'ordenament jurídic sobre pràctica de notificacions electròniques.

Títol IV. Actuacions i procediments de gestió tributària

Capítol primer. Disposicions generals

Article 54

Atribució de funcions de gestió tributària als òrgans administratius

Als efectes del que disposa aquest Reglament, s'entén per "òrgan de gestió tributària" l'òrgan de caràcter administratiu que exerceixi les funcions previstes a l'article 79 de la Llei 21/2014, del 16 d'octubre, de bases de l'ordenament tributari.

Article 55

Presentació de declaracions, autoliquidacions, comunicacions de dades i sol·licituds de devolució

1. Als efectes del que preveuen els articles 80, apartat 3, i 81, apartat 2, de la Llei 21/2014, del 16 d'octubre, de bases de l'ordenament tributari, els models normalitzats de declaració i d'autoliquidació els aprova el ministeri encarregat de les finances, establint la manera, el lloc i el termini de presentació i, si escau, de l'ingrés del deute tributari, així com els supòsits i les condicions de presentació per mitjans electrònics, informàtics i telemàtics.

2. El ministeri encarregat de les finances pot aprovar els models de sol·licitud de devolució quan no hi hagi un model específicament aprovat a aquest efecte, en què l'obligat tributari fa constar les dades necessàries de la devolució.

3. La declaració a la duana es regeix per la seva normativa específica.

Article 56

Declaracions addicionals i substitutives

1. Tenen la consideració de "declaracions addicionals" les que es refereixin a la mateixa obligació tributària i al mateix període que d'altres presentades amb anterioritat, en què s'incloguin noves dades no declarades o es modifiqui parcialment el contingut de les anteriorment presentades, que subsistiran en la part no afectada.

Tenen la consideració de "declaracions substitutives" les que es refereixin a la mateixa obligació tributària i període que d'altres presentades amb anterioritat i que se substitueixen en el seu contingut.

2. En els casos previstos a l'article 80 de la Llei 21/2014, del 16 d'octubre, de bases de l'ordenament tributari, només es poden presentar declaracions addicionals o substitutives amb anterioritat a la liquidació corresponent a la declaració inicial. Posteriorment, només es pot instar la rectificació de la declaració.

3. Es poden presentar declaracions addicionals o substitutives d'altres presentades amb anterioritat en compliment d'una obligació formal.

4. En les declaracions addicionals i substitutives es fa constar expressament si es tracta d'una o d'una altra modalitat, l'obligació tributària i el període al qual es refereix.

Article 57

Autoliquidacions addicionals

1. Tenen la consideració d'"autoliquidacions addicionals" les que es refereixen a la mateixa obligació tributària i període que d'altres presentades amb anterioritat i de les quals resulti un import a ingressar superior o una quantitat a tornar o a compensar inferior a l'import resultant de l'autoliquidació anterior, que substitueix en la part no afectada.

2. En les autoliquidacions addicionals es fa constar expressament aquesta circumstància i l'obligació tributària i el període al qual es refereixen, així com la totalitat de les dades que s'hi han de declarar. A aquest efecte, s'hi incorporen les dades incloses en l'autoliquidació anterior que no hagin estat objecte de modificació, les que siguin objecte de modificació i les de nova inclusió.

3. L'obligat tributari ha de realitzar la quantificació de l'obligació tributària tenint en compte tots els elements consignats a l'autoliquidació addicional. De la quota tributària resultant de l'autoliquidació addicional es dedueix l'import de l'autoliquidació inicial.

4. Els formularis normalitzats d'autoliquidació poden preveure supòsits concrets en què les autoliquidacions addicionals completin la informació de l'autoliquidació originària mitjançant la inclusió de noves dades no declarades o que modifiquin parcialment el contingut de l'anterior, que subsistiran en la part no afectada.

5. Quan s'hagi sol·licitat una devolució improcedent o per una quantia superior a la que resulti de l'autoliquidació addicional i la devolució esmentada no s'hagi efectuat al temps de presentar l'autoliquidació addicional, es considera finalitzat el procediment de devolució derivat de l'autoliquidació prèviament presentada.

6. En el supòsit que s'hagi obtingut una devolució improcedent o per una quantia superior a la que resulti de l'autoliquidació addicional, s'ha d'ingressar la quantitat indegudament obtinguda juntament amb la quota que, si escau, hauria pogut resultar de l'autoliquidació addicional presentada.

7. Quan un obligat tributari consideri que una autoliquidació ha perjudicat els seus interessos legítims, pot instar la rectificació de l'esmentada autoliquidació segons el que estableixen els articles 62 i següents d'aquest Reglament.

Capítol segon. Procediments de devolució i de rectificació

Secció primera. Procediment de devolució iniciat mitjançant autoliquidació, sol·licitud o comunicació de dades

Article 58

Devolucions derivades de la normativa de cada tribut

Són devolucions derivades de la normativa de cada tribut les que preveu l'article 29 de la Llei 21/2014, del 16 d'octubre, de bases de l'ordenament tributari.

Article 59

Inici del procediment de devolució

El procediment per a la pràctica de devolucions derivades de la normativa de cada tribut s'inicia a instància de l'obligat tributari bé mitjançant la presentació d'una autoliquidació de la qual resulti una quantitat a retornar, bé mitjançant la presentació d'una sol·licitud, o bé mitjançant la presentació d'una comunicació de dades, d'acord amb el que disposa la normativa reguladora de cada tribut.

Article 60

Tramitació del procediment de devolució

Una vegada presentada l'autoliquidació, la sol·licitud o la comunicació de dades, l'Administració tributària examina la documentació presentada i la contrasta amb les dades de què ja disposi. Si és correcta, es procedeix al reconeixement de la devolució sol·licitada. Si s'aprecia qualsevol defecte formal, error aritmètic o discrepància amb dades que es trobin en l'Administració tributària, es pot iniciar un procediment de comprovació de gestió o un procediment d'inspecció.

Article 61

Finalització del procediment de devolució

1. Quan sigui procedent reconèixer el dret a la devolució sol·licitada, l'òrgan competent dicta acord, que s'entén notificat per la recepció de la transferència bancària o, si escau, del xec.
2. D'acord amb el que disposa l'article 62 de la Llei 21/2014, del 16 d'octubre, de bases de l'ordenament tributari, quan la devolució reconeguda sigui objecte de retenció cautelar total o parcial, s'ha de notificar l'adopció de la mesura cautelar juntament amb l'acord de devolució.
3. El reconeixement de la devolució sol·licitada no impedeix la posterior comprovació de l'obligació tributària mitjançant els procediments de comprovació o d'investigació.
4. Quan s'abonin interessos moratoris d'acord amb el que preveu l'article 84, apartat 2, de la Llei 21/2014, del 16 d'octubre, de bases de l'ordenament tributari, la base sobre la qual s'aplica el tipus d'interès té com a límit l'import de la devolució sol·licitada en l'autoliquidació, comunicació de dades o sol·licitud.
5. Quan hi hagi defectes, errors, discrepàncies o circumstàncies que originin l'inici d'un procediment de comprovació de gestió o un procediment d'inspecció, el procediment de devolució s'acaba amb la notificació d'inici del corresponent procediment, que efectua l'òrgan competent en cada cas.

En el procediment iniciat d'acord amb el que disposa el paràgraf anterior, s'ha de determinar la procedència i l'import de la devolució i, si escau, altres aspectes de la situació tributària de l'obligat.

6. Quan l'Administració tributària acordi la devolució en el marc d'un procediment de comprovació de gestió o un procediment d'inspecció pel qual s'hagi posat fi al procediment de devolució, s'han de satisfer els interessos moratoris que siguin procedents d'acord amb el que disposa l'article 84, apartat 2, de la Llei 21/2014, del 16 d'octubre, de bases de l'ordenament tributari. A l'efecte del càlcul dels interessos moratoris no es computen els períodes de dilació atribuïbles a l'obligat tributari a què es refereix l'article 46 d'aquest Reglament i que es produeixin en el decurs d'aquests procediments.

Secció segona. Procediment per a la rectificació d'autoliquidacions, declaracions, comunicacions de dades o sol·licituds de devolució

Article 62

Inici del procediment de rectificació d'autoliquidacions

1. Les sol·licituds de rectificació d'autoliquidacions s'adrecen a l'òrgan competent d'acord amb la normativa d'organització específica.

2. La sol·licitud només es pot fer una vegada presentada la corresponent autoliquidació i abans que l'Administració tributària hagi practicat la liquidació definitiva o, en tot cas, abans que hagi transcorregut el període de prescripció.

L'obligat tributari no pot sol·licitar la rectificació de la seva autoliquidació quan s'estigui tramitant un procediment de comprovació o d'investigació i l'objecte inclogui l'obligació tributària a què es refereixi l'autoliquidació presentada, sense perjudici del seu dret a fer les al·legacions i presentar els documents que consideri oportuns en el procediment que s'estigui tramitant, que ha de tenir en compte l'òrgan que el tramiti.

3. Quan l'Administració tributària hagi practicat una liquidació provisional, l'obligat tributari pot sol·licitar la rectificació de la seva autoliquidació únicament si la liquidació provisional ha estat practicada per una consideració o per un motiu diferent del que s'invoqui en la sol·licitud de l'obligat tributari.

Es considera que entre la sol·licitud de rectificació i la liquidació provisional concorre consideració o motiu diferent quan la sol·licitud de rectificació afecti elements de l'obligació tributària que no hagin estat regularitzats mitjançant la liquidació provisional.

4. En la sol·licitud de rectificació d'una autoliquidació hi han de constar:

a) Les dades que permetin identificar l'autoliquidació que es pretén rectificar.

b) En el cas que se sol·liciti una devolució, s'ha de fer constar el mitjà elegit pel qual s'hagi de fer la devolució. Quan el beneficiari de la devolució no hagi assenyalat mitjà de pagament i la devolució no es pugui realitzar mitjançant transferència a una entitat de crèdit, s'efectua mitjançant xec.

5. A la sol·licitud s'han d'ajuntar la documentació que justifiqui la rectificació i els justificants, si escau, de l'ingrés efectuat per l'obligat tributari.

Article 63

Tramitació del procediment de rectificació d'autoliquidacions

1. En la tramitació de l'expedient es comproven les circumstàncies que determinen la procedència de la rectificació. Quan juntament amb la rectificació se sol·liciti la devolució d'un ingrés efectuat, indegut o no, es comproven les circumstàncies següents:

- a) La realitat de l'ingrés, quan escaigui, i la seva falta de devolució.
- b) Que, en el cas de retencions i d'ingressos a compte, no hagin estat deduïts en una autoliquidació o s'hagin considerat, per l'Administració tributària, en una liquidació o una devolució feta com a conseqüència de la finalització d'un procediment d'aplicació dels tributs.
- c) Que, en el cas de tributs que hagin de ser legalment repercutits, concorrin els requisits següents:
 - Que la repercussió del tribut s'hagi efectuat mitjançant factura quan així ho estableixi la normativa pròpia del tribut.
 - Que s'hagin ingressat les quotes indegudament repercutides. Quan la persona o entitat que repercuteix indegudament el tribut tingui dret a la deducció total o parcial de les quotes per ella suportades o satisfetes, s'entén que les quotes indegudament repercutides han estat ingressades quan la persona o entitat les ha consignat en la seva autoliquidació, amb independència del seu resultat.

L'Administració tributària condiona la devolució al resultat de la comprovació que, si escau, realitzi de la situació tributària de la persona o de l'entitat que repercuteixi indegudament el tribut.

- Que les quotes indegudament repercutides de les quals es demana la devolució no hagin estat tornades per l'Administració tributària a qui es van repercutir, a qui les va repercutir o a un tercer.
- Que l'obligat tributari que hagi suportat la repercussió no tingui dret a la deducció de les quotes suportades. En el cas que el dret a la deducció sigui parcial, la devolució es limita a l'import que no sigui deduïble.

d) La procedència de la seva devolució, el titular del dret a obtenir la devolució i la quantia.

2. Als efectes del que preveu l'apartat anterior, l'Administració pot examinar la documentació presentada i contrastar-la amb les dades i els antecedents de què disposi. També pot realitzar requeriments al mateix obligat en relació amb la rectificació de la seva autoliquidació, inclosos els que es refereixin a la justificació documental d'operacions financeres que tinguin incidència en la rectificació sol·licitada. Així mateix, pot efectuar requeriments a tercers perquè aportin la informació que estiguin obligats a subministrar amb caràcter general o perquè la ratifiquin mitjançant la presentació dels justificants corresponents.

3. En aquest procediment es poden sol·licitar els informes que es considerin necessaris.

4. Finalitzades les actuacions, es notifica a l'interessat la proposta de resolució perquè en el termini de deu dies, comptats a partir del dia següent al de la notificació de la proposta, al·legui el que cregui convenient per a la defensa dels seus drets, llevat que la rectificació que s'acordi coincideixi amb la sol·licitada per l'interessat; en aquest cas es notifica sense més tràmit la liquidació que es practiqui.

Article 64

Finalització del procediment de rectificació d'autoliquidacions

1. El procediment finalitza mitjançant resolució en què s'acorda o no la rectificació de l'autoliquidació. L'acord ha de ser motivat quan sigui denegatori o quan la rectificació acordada no coincideixi amb la sol·licitada per l'interessat.

2. En el supòsit que s'acordi rectificar l'autoliquidació, la resolució acordada per l'Administració tributària inclou una liquidació provisional quan afecti algun element determinant de la quantificació del deute tributari efectuada per l'obligat tributari. L'Administració tributària no pot efectuar una nova liquidació en relació amb l'objecte de la rectificació de l'autoliquidació, llevat que en un procediment de comprovació o investigació posterior es descobreixin nous fets o circumstàncies que resultin d'actuacions diferents de les realitzades i especificades en la resolució del procediment de rectificació.

3. Quan es reconegui el dret a obtenir una devolució, es determina el titular del dret i l'import de la devolució, així com els interessos moratoris que, si escau, s'hagin d'abonar. La base sobre la qual s'aplica el tipus de interès té com a límit l'import de la devolució reconeguda.

4. D'acord amb l'article 84, apartat 3, de la Llei 21/2014, del 16 d'octubre, de bases de l'ordenament tributari, quan l'obligat tributari iniciï un procediment de rectificació de la seva autoliquidació, i s'acordi l'inici d'un procediment de comprovació o investigació que inclogui l'obligació tributària a la qual es refereix el procediment de rectificació, aquest procediment de rectificació finalitza amb la notificació d'inici del procediment de comprovació o investigació.

5. El termini màxim per notificar la resolució d'aquest procediment és de sis mesos. Transcorregut aquest termini sense haver realitzat la notificació expressa de l'acord adoptat, la sol·licitud es pot entendre acceptada en el cas de tractar-se d'una sol·licitud de devolució.

Article 65

Especificitats del procediment de rectificació d'autoliquidacions relatives a retencions, ingressos a compte o quotes suportades

1. Els obligats tributaris que hagin suportat indegudament retencions, ingressos a compte o quotes repercutides poden sol·licitar-ne i obtenir-ne la devolució d'acord amb el que preveu l'article 62 d'aquest Reglament. Per a això, poden sol·licitar la rectificació de l'autoliquidació en què es va realitzar l'ingrés indegut d'acord amb l'apartat 4 d'aquest article.

2. A l'efecte del requisit que preveu l'article 63 d'aquest Reglament, s'entén que l'obligat tributari no té dret a la deducció de les quotes suportades quan en un procediment de comprovació o inspecció es declari que no és procedent la deducció de les quotes per haver estat indegudament repercutides i l'acte que hagi posat fi a aquest procediment hagi adquirit fermesa.

3. Quan es tracti de quotes indegudament repercutides per l'impost general indirecte, l'obligat tributari que va efectuar la repercussió pot optar per sol·licitar la rectificació de la seva autoliquidació o per regularitzar la situació tributària en els termes que preveu el paràgraf b de l'apartat 4 de l'article 56 de la Llei 11/2012, del 21 de juny, de l'impost general indirecte.

4. Quan la rectificació de l'autoliquidació hagi estat sol·licitada per l'obligat tributari que ha suportat indegudament retencions, ingressos a compte o quotes repercutides, s'aplica el que disposen els articles anteriors, amb les especificitats següents:

- a) La sol·licitud es pot fer des que l'actuació de retenció, la detracció de l'ingrés a compte o l'actuació de repercussió hagi estat comunicada fefaentment al sol·licitant o, si no, des que hi hagi constància que aquest sol·licitant n'ha tingut coneixement.
- b) Quan la sol·licitud de rectificació es presenti abans de la finalització del termini de declaració en què hagi de presentar-se l'autoliquidació de la qual se sol·licita la rectificació, es considera com a període d'interrupció justificada als efectes del còmput del termini per resoldre el procediment, el temps transcorregut des de la data de presentació fins a la data de finalització de l'esmentat termini de declaració.
- c) En la sol·licitud, a més de les circumstàncies que preveu aquest Reglament, es fan constar el nom i cognoms o la raó social o la denominació completa i el número de registre tributari del retenidor o la persona o entitat que va efectuar l'ingrés a compte repercutit o de l'obligat tributari que va efectuar la repercussió.
- d) La sol·licitud s'ha d'acompanyar dels documents justificants de la retenció, l'ingrés a compte o la repercussió indegudament suportats.
- e) En la tramitació del procediment es notifica la sol·licitud de rectificació al retenidor o l'obligat tributari que va efectuar i va repercutir l'ingrés a compte o que va efectuar la repercussió, que han de comparèixer dins el termini de tretze dies, a comptar de l'endemà de la notificació del requeriment, i aportar tots els documents i antecedents requerits i qualsevol altre que estimin oportú.
- f) Posteriorment, les actuacions s'han de posar de manifest, successivament, al sol·licitant i al presentador de l'autoliquidació, per períodes de deu dies, a comptar de l'endemà de la notificació de l'obertura d'aquests terminis, per formular al·legacions i aportar les proves oportunes. A aquests efectes, es poden fer extractes dels justificants o documents o utilitzar altres mètodes que permetin mantenir la confidencialitat de les dades que no els afectin.
- g) La liquidació provisional o la resolució denegatòria que posi terme al procediment es notifica a tots els obligats tributaris.
- h) En el supòsit que la resolució estimatòria sigui objecte de recurs pel retenidor, per l'obligat tributari que va efectuar i va repercutir l'ingrés a compte o que va realitzar la repercussió, no és executiva mentre no sigui ferma.

Article 66

Tramitació del procediment per a la rectificació de declaracions, comunicacions de dades i sol·licituds de devolució

1. Una vegada l'Administració hagi dictat una liquidació provisional en el cas de les declaracions regulades en l'article 80 de la Llei 21/2014, del 16 d'octubre, de bases de l'ordenament tributari, o hagi acordat la devolució o dictat la resolució denegatòria en els casos de comunicacions de dades o de sol·licituds de devolució, l'obligat tributari pot sol·licitar la rectificació de la declaració, de la comunicació de dades o de la sol·licitud de devolució presentada amb anterioritat, quan consideri que el seu contingut ha perjudicat de qualsevol manera els seus interessos legítims o quan pugui procedir a la liquidació per import superior o una devolució menor.

Quan l'Administració hagi practicat una liquidació provisional, l'obligat tributari pot sol·licitar la rectificació únicament si la liquidació provisional ha estat practicada per una consideració o un motiu diferent del que s'invoqui en la sol·licitud de l'obligat tributari. Es considera que entre la sol·licitud de rectificació i la liquidació

provisional concorre una consideració o un motiu diferent quan la sol·licitud de rectificació afecti elements de l'obligació tributària que no hagin estat regularitzats mitjançant la liquidació provisional.

2. Quan de la rectificació en resulti una quantitat a ingressar, s'exigeixen els recàrrecs que corresponguin en cada cas segons el que disposa l'article 24 de la Llei 21/2014, del 16 d'octubre, de bases de l'ordenament tributari.

3. A les sol·licituds de rectificació a què es refereix aquest article s'han d'aplicar les normes establertes en els articles anteriors per rectificar autoliquidacions.

Secció tercera. Procediment per a l'execució de les devolucions tributàries

Article 67

Execució de les devolucions tributàries

1. Quan s'hagi reconegut el dret a una devolució derivada de la normativa del tribut o una devolució d'ingressos indeguts, es procedeix a l'execució de la devolució.

2. Quan s'hagi declarat el dret a la devolució en la resolució d'un recurs, en sentència o una altra resolució judicial o en qualsevol altre acord que anul·li o revisi liquidacions o altres actes administratius, l'òrgan competent ha de procedir d'ofici a executar-les. A aquest efecte, perquè els òrgans competents de l'Administració procedixin a quantificar i efectuar la devolució, és suficient una còpia compulsada del corresponent acord administratiu o el testimoni de la sentència o resolució judicial.

3. També s'entén reconegut el dret a la devolució quan així resulti de la resolució d'un procediment amistós en aplicació d'un conveni internacional per evitar la doble imposició.

4. Quan el dret a la devolució es transmeti als successors, s'atén a la normativa específica que determini els titulars del dret i la quantia que correspongui a cadascun.

5. Llevat el que disposa el punt anterior, la transmissió del dret a una devolució tributària per actes o negocis entre particulars no produeix efecte enfront l'Administració tributària, tal com disposa l'article 15 de la Llei 21/2014, del 16 d'octubre, de bases de l'ordenament tributari.

Article 68

Pagament o compensació de les devolucions tributàries

1. El pagament de la quantitat a retornar es realitza mitjançant transferència bancària o mitjançant xec al compte bancari que l'obligat tributari o el seu representant legal autoritzat indiquin com de la seva titularitat en l'autoliquidació tributària, en la comunicació de dades, en la sol·licitud corresponent o, en el seu defecte, en la declaració censal, sense que l'obligat tributari pugui exigir cap responsabilitat en cas que la devolució s'envii al número de compte bancari designat per ell.

2. Un cop reconegut el dret a la devolució, es pot procedir a compensar-lo a petició de l'obligat o d'ofici d'acord amb el procediment i els terminis establerts en el Reglament general de recaptació i la normativa de desenvolupament. En aquest cas, sobre l'import de la devolució que sigui objecte de compensació, l'interès moratori a favor de l'obligat tributari es merita fins a la data en què es produeixi l'extinció del crèdit com a conseqüència de la compensació.

3. Quan en l'execució de les devolucions s'hagi produït algun error material, de fet o aritmètic, l'entitat de crèdit retrocedeix, si escau, l'import procedent a l'Administració ordenant o bé s'exigeix el seu reintegrament directament al perceptor.

Capítol tercer. Actuacions i procediments de comprovació de gestió

Secció primera. Actuacions i procediments de comprovació d'obligacions formals

Article 69

Actuacions de comprovació censal

1. La comprovació de la veracitat de les dades comunicades a les declaracions censals d'alta, modificació i baixa regulades en els articles 7 a 9 d'aquest Reglament, ambdós inclosos, es realitza d'acord amb les dades comunicades o declarades per l'obligat tributari, amb les dades que estiguin en poder de l'Administració, així com mitjançant l'examen físic i documental dels fets i circumstàncies en oficines, despatxos, locals i establiments de l'obligat tributari.

2. L'Administració tributària pot requerir la presentació de les declaracions censals, l'aportació de la documentació que s'hagi d'acompanyar, la seva ampliació i l'esmena dels defectes advertits, i pot incorporar d'ofici les dades que hagin de figurar en els censos. En particular, es pot acordar l'alta d'ofici de l'obligat tributari que presenti autoliquidacions sense haver presentat prèviament la declaració censal.

3. Els acords de baixa censal no eximeixen l'obligat tributari del compliment de les obligacions tributàries pendents.

4. La rectificació de la situació censal es pot iniciar mitjançant requeriment de l'Administració perquè l'obligat tributari aclareixi o justifiqui la discrepància observada o les dades relatives a la seva declaració censal o mitjançant la notificació de la proposta de resolució quan l'Administració tributària disposi de dades suficients per formular-la. El procediment de rectificació censal pot ser conseqüència de la comprovació del domicili fiscal de l'obligat tributari.

Quan l'obligat tributari manifesti la seva disconformitat amb les dades de les quals disposa l'Administració tributària, és aplicable el que disposa l'article 78, apartat 2, de la Llei 21/2014, del 16 d'octubre, de bases de l'ordenament tributari.

Una vegada notificada la proposta de resolució, es concedeix a l'obligat tributari un termini de deu dies perquè al·legui el que consideri convenient per a la defensa dels seus drets.

El procediment de rectificació censal s'acaba d'alguna de les maneres següents:

- a) Per resolució en què es rectifiquin les dades censals de l'obligat tributari.
- b) Per l'esmena, aclariment o justificació de la discrepància o de la dada objecte del requeriment per l'obligat tributari sense que sigui necessari dictar resolució expressa. D'aquesta circumstància es deixa constància expressa en diligència.
- c) Per caducitat, una vegada transcorregut el termini regulat en l'article 76, apartat 1, lletra d, de la Llei 21/2014, del 16 d'octubre, de bases de l'ordenament tributari, sense que s'hagi notificat la resolució expressa que posi fi al procediment.

d) Per l'inici d'un procediment de comprovació de gestió o un procediment d'inspecció que inclogui l'objecte del procediment de rectificació de la situació censal.

5. L'Administració tributària pot rectificar d'ofici la situació censal de l'obligat tributari sense necessitat d'instruir el procediment regulat en els punts anteriors en els supòsits següents:

a) Quan així es derivi d'actuacions o procediments d'aplicació dels tributs en què hagi estat part el mateix obligat tributari i en els quals s'hagin realitzat actuacions de control censal.

b) Quan així ho estableixi la normativa pròpia de cada tribut o quan durant un any i després de realitzar, almenys, tres intents de notificació no hagi estat possible la pràctica de notificacions a l'obligat tributari o quan s'hagin donat de baixa deutes per insolvència durant dos períodes impositius o de liquidació.

6. La modificació efectuada d'acord amb el que disposa l'apartat anterior s'ha de comunicar a l'obligat tributari, llevat que durant un període superior a un any hagi resultat impossible la pràctica de notificacions en el domicili fiscal declarat.

Article 70

Revocació del número de registre tributari

1. L'Administració tributària pot revocar el número de registre tributari assignat, quan en el decurs de les actuacions de comprovació realitzades d'acord amb el que disposa l'article 69 d'aquest Reglament o en les altres actuacions i procediments de comprovació o investigació, s'acrediti alguna de les circumstàncies següents:

a) La prevista a l'apartat 5, lletra b, de l'article anterior.

b) Que mitjançant les declaracions d'alta i modificació del cens s'hagi comunicat a l'Administració tributària el desenvolupament d'activitats econòmiques inexistents.

c) Que es comuniqui el desenvolupament d'activitats econòmiques, de la gestió administrativa o de la direcció dels negocis, en un domicili aparent o fals, sense que es justifiqui la realització d'aquestes activitats o actuacions en un altre domicili diferent.

2. L'acord de revocació requereix l'audiència prèvia a l'obligat tributari per un termini de deu dies, comptats a partir de l'endemà de la notificació de l'obertura del termini esmentat.

3. La revocació s'ha de publicar al Butlletí Oficial del Principat d'Andorra i notificar a l'obligat tributari.

4. L'Administració tributària ha de denegar el número de registre tributari quan abans de la seva assignació es doni alguna de les circumstàncies que habilitarien per acordar la revocació.

5. L'Administració tributària pot rehabilitar el número de registre tributari mitjançant acord que està subjecte als mateixos requisits de publicitat establerts per a la revocació en l'apartat 3 d'aquest article.

6. Les sol·licituds de rehabilitació del número de registre tributari només es tramiten si s'acompanyen de documentació que acrediti canvis en la titularitat del capital de la societat, amb identificació de les persones que han passat a tenir el control de la societat, així com documentació que acrediti quina és l'activitat econòmica que la societat desenvoluparà. Mancant aquests requisits, les sol·licituds s'arxivem sense més tràmit.

La falta de resolució expressa de la sol·licitud de rehabilitació d'un número de registre tributari en el termini de tres mesos determina que aquesta sol·licitud s'entengui denegada.

Article 71

Control de presentació de declaracions, autoliquidacions i comunicacions de dades

1. Correspon a l'Administració el control del compliment de l'obligació de presentar declaracions, autoliquidacions i comunicacions de dades en els supòsits següents:

- a) Quan resultin obligats d'acord amb la seva situació censal.
- b) Quan es posi de manifest per la presentació d'altres declaracions, autoliquidacions o comunicacions de dades del mateix obligat tributari.
- c) Quan es derivi d'informació de la qual disposa l'Administració procedent de terceres persones.
- d) Quan es posi de manifest en el decurs d'altres actuacions o procediments d'aplicació dels tributs.

2. En el supòsit previst a l'apartat 1, lletra a, l'Administració tributària pot requerir a l'obligat tributari que presenti l'autoliquidació o declaració omesa, o que comuniqui la corresponent modificació o baixa censal, si escau.

3. En el supòsit que preveu l'apartat 1, lletres b i c, es considera que s'ha omès la presentació de declaracions o autoliquidacions i l'Administració tributària pot requerir-ne la presentació.

4. Quan l'obligat tributari al·legui inexactitud o falsedat d'aquesta informació es pot requerir el tercer perquè ratifiqui la informació subministrada.

5. En els casos en els quals no s'atengui el requeriment o en els quals, atenent-lo, es presenti una declaració o autoliquidació en la qual s'apreciïn discrepàncies respecte als imports declarats o autoliquidats per l'obligat tributari o per tercers, es pot iniciar el corresponent procediment de comprovació o investigació.

6. El procediment de control de presentació de declaracions, autoliquidacions i comunicacions de dades s'acaba d'alguna de les maneres següents:

- a) Per la presentació de la declaració, autoliquidació o comunicació de dades omeses.
- b) Per la justificació de la no-subjecció o exempció en el compliment de l'obligació de presentació. D'aquesta circumstància es deixa constància expressa en diligència.
- c) Per l'inici d'un procediment de comprovació o investigació.
- d) Per caducitat, una vegada transcorregut el termini de sis mesos sense que s'hagi notificat la resolució que posi fi al procediment de manera expressa.

Article 72

Reconeixement de beneficis fiscals

1. El procediment per al reconeixement de beneficis fiscals s'inicia a instància de l'obligat tributari mitjançant una sol·licitud, adjuntant-hi els documents i justificants exigibles i els que l'obligat tributari consideri convenients.

2. La comprovació dels requisits es realitza d'acord amb les dades i els documents que s'exigeixin en la normativa reguladora del benefici fiscal i les dades que declarin o subministrin terceres persones o que pugui obtenir l'Administració tributària mitjançant requeriment a l'obligat i a tercers.

Si per procedir al reconeixement dels beneficis fiscals sol·licitats és necessària l'entrada en el domicili fiscal de l'obligat tributari, a l'escrit de sol·licitud s'ha d'autoritzar expressament l'entrada al domicili a l'efecte

exclueix d'acreditar el compliment dels requisits exigits per obtenir els beneficis; en aquest cas no és aplicable el que disposa l'apartat 4 de l'article 84 d'aquest Reglament.

3. Prèviament a la notificació de la resolució, es notifica a l'obligat tributari la proposta de resolució quan sigui denegatòria perquè, en un termini de deu dies a partir de l'endemà de la notificació de la proposta, al·legui el que consideri convenient.

4. El procediment finalitza amb la resolució que reconeix o denega l'aplicació del benefici fiscal.

El termini màxim per notificar la resolució és el que estableixi la normativa reguladora del benefici fiscal i, si no està establert, és de sis mesos. Si en aquest termini no s'ha notificat la resolució expressa, la sol·licitud s'entén desestimada, tret que la normativa aplicable estableixi una altra cosa.

5. El reconeixement dels beneficis fiscals té efectes des del moment que estableixi la normativa aplicable o, si no està establert, des del moment de la seva concessió.

El reconeixement de beneficis fiscals és provisional quan estigui condicionat al compliment de condicions futures o a l'efectiva concurrència de determinats requisits no comprovats en l'expedient. La seva aplicació està condicionada a la concurrència en tot moment de les condicions i els requisits previstos en la normativa aplicable.

6. Tret que expressament es disposi el contrari, una vegada concedit un benefici fiscal no és necessari reiterar la sol·licitud per aplicar-lo en períodes futurs, tret que es modifiquin les circumstàncies que van justificar-ne la concessió o la normativa aplicable.

Els obligats tributaris han de comunicar a l'Administració tributària qualsevol modificació rellevant de les condicions o els requisits exigibles per a l'aplicació del benefici fiscal. L'Administració pot declarar, amb audiència prèvia de l'obligat tributari per un termini de deu dies, si és procedent o no la continuació de l'aplicació del benefici fiscal. De la mateixa manera es procedeix quan l'Administració tributària conegui per qualsevol mitjà la modificació de les condicions o dels requisits per a l'aplicació del benefici fiscal.

7. L'incompliment dels requisits exigits per a l'aplicació del benefici fiscal determina la pèrdua del dret a la seva aplicació des del moment que estableixi la normativa específica o, si no està establert, des que l'incompliment es produeixi, sense necessitat de declaració administrativa prèvia.

Quan l'aplicació dels beneficis fiscals depengui de condicions futures, el seu incompliment obliga a la regularització del benefici fiscal indegudament aplicat. En aquest cas, quan es tracti de tributs sense període impositiu o de liquidació, l'obligat tributari ha de presentar una autoliquidació en el termini d'un mes des de la pèrdua del dret a l'aplicació de l'exempció, deducció o incentiu fiscal i ha d'ingressar, juntament amb la quota resultant o la quantitat derivada de l'exempció, deducció o incentiu fiscal, els interessos moratoris corresponents.

Article 73

Regularització anual de les retencions i els ingressos a compte sobre rendes del treball de l'impost sobre la renda de les persones físiques

La regularització extraordinària de les retencions i dels ingressos a compte practicats durant el període impositiu sobre les rendes del treball satisfetes als obligats tributaris de l'impost sobre la renda de les persones físiques, la du a terme el ministeri encarregat de les finances d'acord amb el que preveu la normativa d'aquest impost.

Secció segona. Procediments de comprovació de valors i de taxació pericial contradictòria

Article 74

La comprovació de valors

1. L'Administració tributària pot comprovar el valor de les rendes, els productes, els béns i la resta dels elements determinants de l'obligació tributària, d'acord amb el que disposa l'article 85 de la Llei 21/2014, del 16 d'octubre, de bases de l'ordenament tributari, llevat que l'obligat tributari hagi declarat d'acord amb:

- a) El valor comunicat per l'Administració tributària d'acord amb els termes previstos en l'article 66 de la Llei 21/2014, del 16 d'octubre, de bases de l'ordenament tributari.
- b) Els valors publicats per l'Administració, si escau.

2. El que disposa aquesta secció és aplicable sense perjudici del que disposi la normativa pròpia de cada tribut.

Article 75

Mitjans de comprovació de valors

1. Els mitjans de comprovació de valors són, entre d'altres, els següents:

- a) Cotitzacions en mercats nacionals i estrangers.
- b) Dictamen de perits tant de l'Administració com privats.
- c) Valor assignat als béns a les pòlisses de contractes d'assegurances.
- d) Valor assignat per la taxació de les finques hipotecades.
- e) Preu o valor declarat corresponent a altres transmissions del mateix bé, tenint en compte les seves circumstàncies, realitzades dins el termini d'un any des de la data de la meritació de l'impost en què tingui efecte, sempre que es mantinguin substancialment les circumstàncies de caràcter físic, jurídic i econòmic determinants del valor.
- f) Qualsevol altre mitjà que s'estableixi per la normativa pròpia de cada tribut.

2. Quan en la comprovació de valors s'utilitzi el mitjà de valoració consistent en dictamen de perit tant de l'Administració com privat, aquest perit ha de tenir la titulació suficient i adequada al tipus de bé que s'ha de valorar.

Si es tracta d'una valoració relativa a un bé o dret individualitzat es fan constar les característiques físiques, econòmiques i jurídiques que segons la normativa aplicable s'hagin de considerar per determinar el valor del bé o dret.

Article 76

Actuacions de comprovació de valors

1. La comprovació de valors també es pot fer com una actuació concreta en algun dels procediments següents:

- a) Procediment de comprovació de gestió.

b) Procediment d'inspecció.

2. Quan la comprovació de valors es realitzi en algun dels procediments a què es refereix l'apartat anterior i la comprovació no es realitzi per part de l'òrgan que tramita el procediment, el valor comprovat s'incorpora al procediment de què porta causa.

3. Quan la comprovació de valors es realitzi d'acord amb el que preveu l'apartat 1 anterior, és aplicable el que disposa l'article 85 de la Llei 21/2014, del 16 d'octubre, de bases de l'ordenament tributari, i en els articles següents d'aquest Reglament, excepte el relatiu al termini màxim de resolució, que correspon al procediment que s'estigui tramitant.

Quan les actuacions de comprovació de valors es realitzin en un procediment d'inspecció, les facultats de l'Administració tributària són les reconegudes als òrgans d'inspecció en la Llei 21/2014, del 16 d'octubre, de bases de l'ordenament tributari i per aquest Reglament.

4. Qualsevol que sigui el procediment en el qual es realitzi la comprovació de valors, els obligats tributaris tenen dret a promoure la taxació pericial contradictòria en els termes que preveu l'article 86 de la Llei 21/2014, del 16 d'octubre, de bases de l'ordenament tributari i en les seves normes de desenvolupament.

5. No es consideren actuacions de comprovació de valors les actuacions en què el valor de les rendes, productes, béns o elements de l'obligació tributària resulti directament d'una llei o d'un reglament.

Article 77

Procediment per a la comprovació de valors

1. En aquest procediment l'Administració pot examinar les dades que tingui en el seu poder, les consignades pels obligats tributaris en les seves declaracions i els justificants presentats o que es requereixin a aquest efecte, així com requerir a l'obligat tributari o a tercers la informació necessària per efectuar la valoració.

Així mateix, l'Administració pot efectuar l'examen físic i documental dels béns i drets objecte de valoració. A aquest efecte, els òrgans competents han de tenir les facultats que preveu l'article 84 d'aquest Reglament.

2. En el dictamen dels perits, és necessari el reconeixement personal del bé valorat pel perit quan es tracti de béns singulars o d'aquells dels quals no es puguin obtenir totes les circumstàncies rellevants en fonts documentals contrastades. La negativa del posseïdor del bé a aquest reconeixement eximeix l'Administració del compliment d'aquest requisit.

3. La proposta de valoració resultant de la comprovació de valors realitzada mitjançant qualsevol dels mitjans a què es refereix l'article 75 ha de ser motivada, d'acord amb el que preveu l'article 76, apartat 3, de la Llei 21/2014, del 16 d'octubre, de bases de l'ordenament tributari. Concretament, ha d'expressar els fets que justifiquen la modificació del valor declarat i la valoració assignada. Quan es tracti de béns immobles, es fa constar expressament el mètode de valoració aplicat, la seva procedència i la seva determinació, i totes les circumstàncies rellevants, com la superfície, l'antiguitat i d'altres, considerades per determinar el valor comprovat.

4. La valoració administrativa serveix de base a la liquidació que es practiqui, sense perjudici que es pugui iniciar un procediment de comprovació de gestió o un procediment d'inspecció respecte d'altres elements de l'obligació tributària.

Article 78

Procediment de taxació pericial contradictòria

1. Quan se sol·liciti la taxació pericial contradictòria, és necessària la valoració realitzada per un perit designat per l'Administració en el supòsit en què la comprovació del valor s'hagués efectuat per un mitjà diferent del dictamen de perits de l'Administració. A aquest efecte, l'òrgan competent ha de remetre als serveis tècnics corresponents una relació dels béns i drets que s'han de valorar. En el termini d'un mes, el personal amb títol adequat formula per duplicat el corresponent full d'apreuament, en què ha de constar el resultat de la valoració realitzada i els criteris emprats.

2. L'òrgan competent ha de notificar a l'obligat tributari la valoració a què es refereix l'apartat anterior o, en els casos en què la comprovació de valors s'hagués efectuat mitjançant el dictamen de perits de l'Administració, la qual ja figuri en l'expedient. Es concedeix un termini de tretze dies, comptats a partir del dia següent al de la notificació de la valoració, perquè pugui procedir al nomenament d'un perit, que ha de tenir títol adequat a la naturalesa dels béns i drets que s'han de valorar. Els honoraris d'aquest perit són a càrrec de l'obligat tributari.

Transcorregut el termini de tretze dies sense haver designat el perit per l'obligat tributari, s'entén que desisteix del seu dret a promoure la taxació pericial contradictòria i es dóna per acabat el procediment. En aquest cas, la liquidació que es dicti ha de prendre el valor comprovat que hagi servit de base a la liquidació inicial i no es pot promoure una nova taxació pericial contradictòria.

3. Un cop designat el perit per l'obligat tributari, se li lliura la relació de béns i drets perquè en el termini d'un mes, comptat a partir del dia següent al de la recepció de la relació, formuli el corresponent full d'apreuament, el qual ha d'estar motivat.

Transcorregut el termini d'un mes sense haver presentat la valoració, s'entén que desisteix del seu dret a promoure la taxació pericial contradictòria i es dóna per acabat el procediment. En aquest cas, la liquidació que es dicti ha de prendre el valor comprovat que hagi servit de base a la liquidació inicial i no es pot promoure una nova taxació pericial contradictòria.

4. Si la diferència entre el valor determinat pel perit designat per l'Administració i la valoració efectuada pel perit designat per l'obligat tributari és igual o inferior a 50.000 euros i al 15 per cent de la primera taxació, aquesta darrera serveix de base per a la liquidació. Si la diferència és superior, s'ha de designar un perit tercer.

5. L'Administració regula la forma de designar els perits tercers que garanteixi la seva independència, i els costos i requisits formals derivats d'aquest procediment.

6. El procediment de taxació pericial contradictòria acaba d'alguna de les maneres següents:

- a) Pel lliurament a l'Administració de la valoració efectuada pel perit tercer, que ha de servir de base a la liquidació que escaigui, amb el límit de la valoració del primer perit.
- b) Pel desistiment de l'obligat tributari en els termes que preveuen els apartats 2 i 3 d'aquest article.
- c) Per no ser necessària la designació del perit tercer d'acord amb el que disposa l'apartat 4 d'aquest article.

7. Un cop acabat el procediment, l'Administració ha de dictar en el termini d'un mes la liquidació que correspongui a la valoració que s'hagi de prendre com a base en cada cas, així com la dels interessos moratoris que corresponguin.

L'incompliment del termini a què es refereix el paràgraf anterior determina que no s'exigeixin interessos moratoris des que es produeixi l'incompliment.

Amb la notificació de la liquidació s'inicia el termini previst a l'article 51, apartat 2, de la Llei 21/2014, del 16 d'octubre, de bases de l'ordenament tributari, perquè l'ingrés s'efectuï, així com el còmput del termini per interposar el recurs contra la liquidació en cas que el termini hagi estat suspès per la presentació de la sol·licitud de taxació pericial contradictòria.

Secció tercera. Procediment de comprovació de gestió

Article 79

Inici del procediment de comprovació de gestió

1. Es pot iniciar el procediment de comprovació de gestió, entre d'altres, en els supòsits següents:

a) Quan es requereixi l'aclariment o la justificació del contingut relatiu a la declaració o autoliquidació presentada.

b) Quan en relació amb les autoliquidacions, declaracions, comunicacions de dades o sol·licituds presentades per l'obligat tributari, s'adverteixin errors en el seu contingut o discrepàncies entre les dades declarades o justificants aportats i els elements de prova dels quals disposa l'Administració.

c) Quan en relació amb les autoliquidacions, declaracions, comunicacions de dades o sol·licituds presentades per l'obligat tributari sigui procedent comprovar tots o algun element de l'obligació tributària.

d) Quan d'acord amb els antecedents que estiguin en poder de l'Administració, es posi de manifest l'obligació de declarar o la realització del fet imposable o del supòsit de fet d'una obligació tributària sense que consti la presentació de l'autoliquidació o declaració tributària.

Article 80

Tramitació del procediment de comprovació de gestió

1. Amb caràcter previ a l'obertura del termini d'al·legacions, l'Administració pot acordar de forma motivada l'ampliació o reducció de l'abast de les actuacions. Aquest acord s'ha de notificar a l'obligat tributari.

2. Als efectes del que disposa l'article 87, apartat 2, lletra c, de la Llei 21/2014, del 16 d'octubre, de bases de l'ordenament tributari, l'Administració pot requerir la documentació amb transcendència tributària que consideri necessària per comprovar les obligacions tributàries.

3. Amb caràcter previ a la resolució, l'Administració ha de notificar a l'obligat tributari la proposta de resolució o de liquidació perquè en un termini de deu dies, comptats a partir de l'endemà de la notificació de la proposta, al·legui el que convingui al seu dret.

Es pot prescindir del tràmit d'al·legacions quan la resolució o diligència contingui una manifestació expressa que no és procedent regularitzar la situació tributària com a conseqüència de la comprovació realitzada.

4. En relació amb cada obligació tributària objecte del procediment es pot dictar una única resolució respecte de tot l'àmbit temporal objecte de la comprovació a fi que el deute resultant es determini mitjançant la suma algebraica de les liquidacions referides als diferents períodes impositius o de liquidació comprovats.

Article 81

Finalització del procediment de comprovació de gestió

1. Quan la liquidació resultant del procediment de comprovació de gestió sigui una quantitat a retornar, la liquidació d'interessos moratoris s'ha d'efectuar de la manera següent:

- a) Quan es tracti d'una devolució d'ingressos indeguts, es liquidarà a favor de l'obligat tributari l'interès moratori en els termes de l'article 30, apartat 2 de la Llei 21/2014, del 16 d'octubre, de bases de l'ordenament tributari.
- b) Quan es tracti d'una devolució derivada de la normativa d'un tribut, es liquidarà l'interès moratori a favor de l'obligat tributari d'acord amb el que preveu l'article 29 de la Llei 21/2014, del 16 d'octubre, de bases de l'ordenament tributari, i l'article 61 d'aquest Reglament.

2. El procediment de comprovació de gestió pot també finalitzar per l'esmena, aclariment o justificació de la discrepància o de les dades que han estat objecte de requeriment, el que es fa constar mitjançant diligència o bé és objecte de resolució expressa.

Títol V. Actuacions i procediments d'inspecció

Capítol primer. Disposicions generals

Article 82

Exercici de les funcions inspectores i col·laboració amb altres òrgans

1. S'entén per "òrgans d'inspecció tributària" els òrgans de caràcter administratiu que exerceixin les funcions previstes en l'article 88 de la Llei 21/2014, del 16 d'octubre, de bases de l'ordenament tributari, així com els que tinguin atribuïda l'esmentada condició en les normes d'organització específica.

2. La inspecció tributària pot requerir l'assistència d'altres òrgans de l'Administració per exercir les seves funcions d'inspecció tributària.

3. Els òrgans d'inspecció han de comunicar a altres òrgans de la mateixa Administració tributària totes les dades que coneguin amb transcendència per a l'adequat desenvolupament de les funcions que tinguin encomanades. A aquest efecte, han de tenir en compte les respectives competències funcionals.

Article 83

Examen de la documentació

1. Per realitzar les actuacions inspectores, poden examinar, entre d'altres, els documents i les dades dels obligats tributaris següents:

- a) Declaracions, autoliquidacions, comunicacions de dades o sol·licituds presentades pels obligats tributaris relatives a qualsevol tribut.
- b) La comptabilitat dels obligats tributaris, que ha de comprendre tant els registres i suports comptables com els fulls previs o accessoris que emparin o justifiquin les anotacions comptables.
- c) Llibres registre que estableixen les normes tributàries.
- d) Factures, justificants i documents substitutius que hagin d'emetre o conservar els obligats tributaris.
- e) Documents, dades, informes, antecedents i qualsevol altre document amb transcendència tributària.

2. La documentació i els altres elements a què es refereix aquest article s'han d'analitzar directament. S'ha d'exigir la visualització en pantalla o la impressió en els corresponents llistats de dades arxivats en suports informàtics o de qualsevol altra naturalesa, si escau.

Així mateix, es pot obtenir una còpia en qualsevol suport de les dades, llibres o documents als quals es refereix l'apartat anterior. L'obligat tributari té el dret a no aportar els documents que s'han presentat a l'Administració en procediments previs, sempre que indiqui el dia i el procediment en què els va presentar.

3. Quan el personal inspector requereixi a l'obligat tributari que aportï dades, informes o antecedents, li ha de concedir un termini no inferior a deu dies, comptats a partir de l'endemà de la notificació del requeriment, per complir aquest deure de col·laboració.

Article 84

Entrada i reconeixement de finques

1. Els funcionaris i altre personal al servei de l'Administració tributària que dugui a terme actuacions d'inspecció tenen la facultat d'entrada als llocs on hi hagi proves relatives a les obligacions tributàries i reconeixement d'aquests llocs, amb les limitacions legals que corresponguin.

2. Quan l'obligat tributari o la persona sota la custòdia de la qual es trobin aquests llocs s'oposi a l'entrada dels funcionaris d'inspecció o revoqui el seu consentiment previ a la permanència en el lloc on s'estiguin desenvolupant les actuacions abans de finalitzar-les, s'ha de demanar autorització escrita al director del departament competent en matèria tributària, sense perjudici de l'adopció de les mesures cautelars que siguin procedents.

3. Quan l'entrada o el reconeixement afecti el domicili particular o el domicili professional, la seu de direcció i la seu de l'activitat de l'obligat tributari en el sentit indicat a l'article 72, apartat 2, de la Llei 21/2014, del 16 d'octubre, de bases de l'ordenament tributari, és necessari el consentiment de l'interessat o l'autorització judicial.

4. L'autorització de l'obligat tributari, o del representat legal o fiscal, per donar el consentiment a l'entrada als llocs especialment protegits, ha de complir els requisits següents:

- a) Quan l'entrada en el domicili coincideixi en el temps amb l'inici d'actuacions de comprovació i investigació, es lliura en aquell moment la comunicació d'inici d'acord amb el que estableix l'article 89 d'aquest Reglament.
- b) Cal informar l'obligat tributari dels motius de l'Administració tributària per a l'entrada al seu domicili, amb indicació expressa dels drets i garanties que l'assisteixen.
- c) S'estén diligència per escrit on es fa constar expressament l'autorització de l'obligat tributari o del representant legal o fiscal, així com la constància que s'ha assabentat dels requisits anteriors.
- d) La separació física del domicili particular i del professional o de l'activitat de l'obligat tributari requereix que els espais per als diferents usos permetin un aprofitament independent i separat. S'entén que es produeix aquesta separació física quan l'accés a cadascuna de les destinacions es trobi materialment diferenciat.

Article 85

Obligació de col·laboració amb la inspecció

1. Els obligats tributaris han d'atendre i prestar la deguda col·laboració als òrgans d'inspecció en l'exercici de les seves funcions. Si es tracta d'un grup que tributi en règim de consolidació fiscal, en relació amb l'impost sobre societats, han d'atendre els òrgans d'inspecció tant la societat dominant del grup com les entitats dependents.

2. L'obligat tributari o el seu representant han de trobar-se presents en les actuacions d'inspecció quan segons el parer de l'òrgan d'inspecció sigui necessari per a l'adequada pràctica d'aquestes actuacions.

3. El personal inspector està facultat per:

- a) Recollir informació dels treballadors o empleats sobre qüestions relatives a les activitats en què participin.
- b) Requerir informació a altres persones que operin o tinguin relacions amb l'obligat tributari objecte d'actuacions d'inspecció.
- c) Realitzar mesuraments o prendre mostres, així com obtenir fotografies, croquis o plànols.
- d) Recollir el dictamen de perits. Amb aquesta finalitat, en els òrgans amb funcions d'inspecció hi pot prestar serveis el personal facultatiu.
- e) Exigir l'exhibició d'objectes determinants de l'exacció d'un tribut.
- f) Verificar els sistemes de control intern de l'empresa, quan això pugui facilitar la comprovació de la situació tributària de l'obligat.
- g) Verificar i analitzar els sistemes i equips informàtics mitjançant els quals es porti a terme, totalment o parcialment, la gestió de l'activitat econòmica.

Article 86

Lloc i horari de les actuacions d'inspecció

1. Les actuacions d'inspecció es desenvolupen en qualsevol lloc dels indicats a l'article 36 d'aquest Reglament. L'òrgan d'inspecció determina si les actuacions es realitzen a les oficines de l'Administració, al domicili fiscal de l'obligat tributari, a la seu d'administració, als centres d'activitat econòmica, als establiments permanents, o a qualsevol altre lloc que consideri oportú per determinar l'obligació tributària.

2. L'anàlisi de la documentació a què es refereix l'article 83 d'aquest Reglament s'ha de practicar al lloc on legalment s'han de trobar els llibres de comptabilitat o documents, amb les excepcions següents:

- a) Quan hi hagi conformitat prèvia de l'obligat tributari, que s'ha de fer constar en la diligència, es poden examinar a les oficines de l'Administració tributària o en qualsevol altre lloc on s'acordi.
- b) Quan s'hagin obtingut còpies en qualsevol suport dels llibres i documents, es poden examinar a les oficines de l'Administració tributària.
- c) Quan es tracti de registres i documents establerts per normes de caràcter tributari o dels justificants exigits per aquestes normes, se'n pot requerir la presentació a les oficines de l'Administració tributària per examinar-los.
- d) Quan les actuacions d'inspecció no tinguin relació amb el desenvolupament d'una activitat econòmica, es pot requerir la presentació a les oficines de l'Administració tributària corresponent dels documents i justificants necessaris per a la deguda comprovació de la seva situació tributària, sempre que estiguin

establerts o siguin exigits per normes de caràcter tributari o es tracti de justificants necessaris per provar els fets o les circumstàncies consignats en les declaracions tributàries.

3. Les actuacions d'inspecció que es duguin a terme a les oficines públiques es poden fer fora de l'horari oficial d'obertura al públic de les oficines o de la jornada de treball vigent quan ho requereixin les circumstàncies de les actuacions esmentades o hi hagi el consentiment de l'obligat tributari.

4. Quan les actuacions d'inspecció es duguin a terme en els locals de l'obligat tributari, es poden fer fora de la jornada laboral d'oficina o de l'activitat en els supòsits següents:

a) Quan hi hagi el consentiment de l'obligat tributari.

b) Quan sense el consentiment de l'obligat tributari es consideri necessari perquè no desapareguin, es destrueixin o s'alterin elements de proves o les circumstàncies del cas requereixin que les actuacions d'inspecció s'efectuïn amb una especial celeritat que exigeixi el seu desenvolupament fora de la jornada laboral. En aquests casos es requereix l'autorització prèvia del director del departament competent en matèria tributària.

Article 87

Pla d'inspeccions tributàries

1. El Pla d'inspeccions tributàries s'integra dins del Pla anual de control fiscal, ha de comprendre les estratègies i els objectius generals de les actuacions d'inspecció i s'ha de concretar en el conjunt d'actuacions i programes definits sobre sectors econòmics, àrees d'activitat, operacions i supòsits de fet, relacions juridicotributàries o d'altres, conforme als quals els òrgans d'inspecció han d'exercir la seva activitat.

2. El Pla d'inspeccions tributàries, que es pot desagregar en diferents plans parcials, ha de recollir els àmbits prioritaris i les directrius que serveixin per seleccionar els obligats tributaris sobre els quals s'han d'iniciar actuacions d'inspecció en l'any de què es tracti. Les actuacions i els programes en curs d'execució poden ser objecte de revisió.

3. El Pla d'inspeccions tributàries, els mitjans informàtics de tractament d'informació i els altres sistemes de selecció dels obligats tributaris que han de ser objecte d'actuacions d'inspecció tenen caràcter reservat, no poden ser objecte de publicitat o de comunicació ni es poden posar de manifest als obligats tributaris ni a òrgans aliens a l'aplicació dels tributs.

4. La determinació dels obligats tributaris que han de ser objecte de comprovació en execució del corresponent pla d'inspecció té el caràcter d'acte de mer tràmit i no és susceptible de recurs. Per determinar els obligats tributaris que han de ser objecte de comprovació es poden tenir en compte les propostes formulades pels òrgans amb funcions en l'aplicació dels tributs.

Article 88

Documentació de les actuacions d'inspecció

1. Les actuacions d'inspecció s'han de documentar en comunicacions, diligències, informes, actes i altres documents en els quals s'incloguin actes de liquidació i altres acords resolutoris, en els termes que estableix aquest Reglament.

2. En les actes d'inspecció s'han de consignar els aspectes següents:

a) Data i lloc de la seva formalització.

- b) Identificació del funcionari que subscriu l'acta.
- c) Nom i cognoms o raó social o denominació completa, número de registre tributari i domicili fiscal de l'obligat tributari, així com el nom, cognoms i número de registre tributari de la persona amb què es porten a terme les actuacions, i el caràcter o la representació en què intervé en les mateixes actuacions.
- d) Tributs i períodes impositius objecte de les actuacions.
- e) La data d'inici de les actuacions, les ampliacions de termini que, si escau, s'hagin produït i el còmput de les interrupcions justificades i de les dilacions imputables a l'obligat tributari esdevingudes durant les actuacions.
- f) Els elements essencials del fet generador o supòsit de fet de l'obligació tributària i de la seva atribució a l'obligat tributari, així com els fonaments de dret en què es basa la regularització.
- g) La presentació o no d'al·legacions per l'obligat tributari durant el procediment o en el tràmit d'audiència i, en cas que n'hagi efectuat, la valoració jurídica d'aquestes al·legacions per part del funcionari que subscriu l'acta.
- h) La regularització de la situació tributària de l'obligat tributari i la proposta de liquidació que sigui procedent, o la conformitat de la situació tributària.
- i) El caràcter provisional o definitiu de la liquidació que derivi de l'acta. En el cas de liquidació provisional s'han de fer constar les circumstàncies que determinen el caràcter esmentat i els elements de l'obligació tributària a què s'hagi estès la comprovació.
- j) La conformitat o disconformitat de l'obligat tributari amb la regularització i amb la proposta de liquidació.
- k) Els tràmits del procediment posteriors a l'acta i, quan aquesta acta sigui de conformitat, els recursos que escaiguin contra l'acte de liquidació derivat de l'acta, l'òrgan davant el qual s'han de presentar i el termini per interposar-los.
- l) L'existència o inexistència, en opinió de l'agent de l'Administració tributària, d'indis de la comissió d'infraccions tributàries.

3. Quan l'obligat tributari estigui subjecte a obligacions comptables i registrals en relació amb l'obligació tributària i el període comprovat, s'ha de fer constar en l'acta la situació dels llibres o registres obligatoris, amb expressió, si escau, dels defectes o les anomalies que tinguin transcendència per resoldre el procediment o per determinar l'existència o la qualificació d'infraccions tributàries.

4. En relació amb cada obligació tributària es pot estendre una única acta respecte de tot l'àmbit temporal objecte de la comprovació, a fi que el deute resultant es determini mitjançant la suma algebraica de les liquidacions referides als diferents períodes comprovats.

5. Els òrgans d'inspecció han d'estendre les actes en els models oficials aprovats a aquest efecte per l'Administració tributària.

6. Si per la seva extensió no es poden recollir en el model d'acta totes les circumstàncies que hagin de constar-hi, aquestes circumstàncies s'han de reflectir en un annex que ha de formar part de l'acta a tots els efectes i que s'ha de formalitzar també en model oficial.

Capítol segon. Procediment d'inspecció

Secció primera. Inici i desenvolupament del procediment d'inspecció

Article 89

Iniciació d'ofici del procediment d'inspecció

1. El procediment d'inspecció es pot iniciar mitjançant una comunicació notificada a l'obligat tributari perquè comparegui en el lloc, el dia i l'hora que se li assenyalin i tingui a disposició dels òrgans d'inspecció o aporti la documentació i altres elements que es considerin necessaris.

2. Quan es consideri convenient per a l'adequada pràctica de les actuacions, d'acord amb el que preveu l'article 84 d'aquest Reglament, es pot iniciar sense la comunicació prèvia mitjançant compareixença a l'empresa, les oficines, les dependències, les instal·lacions, els centres de treball o els magatzems de l'obligat tributari o on hi hagi alguna prova de l'obligació tributària, encara que sigui parcial. En aquest cas, les actuacions s'han d'entendre amb l'obligat tributari si hi és present i, si no hi és, amb els encarregats o responsables d'aquests llocs. La comunicació d'iniciació s'entrega en el moment de la compareixença.

3. En la comunicació d'inici de les actuacions d'inspecció es fa constar, a més del que s'indica a l'article 41, el contingut següent:

- a) L'òrgan encarregat de la inspecció.
- b) L'extensió de la inspecció, amb indicació dels tributs, els fets generadors i els períodes impositius.
- c) L'abast general o parcial de la inspecció. En cas que sigui parcial, cal indicar quins aspectes són objecte de revisió.
- d) Documentació o antecedents requerits per l'òrgan que actua.
- e) Informació sobre el drets i deures dels obligats tributaris.
- f) Lloc i hora de la primera compareixença, excepte en el supòsit que preveu l'article 84 d'aquest Reglament.

4. Aquesta comunicació no és susceptible de recurs, sense perjudici del dret a sol·licitar un ajornament de la compareixença.

Article 90

Extensió i abast de les actuacions del procediment d'inspecció

1. Les actuacions d'inspecció s'han d'estendre a una o diverses obligacions i períodes impositius o de liquidació, i poden tenir abast general o parcial.

2. Les actuacions tenen un abast general llevat que s'indiqui una altra cosa. Tenen un abast parcial les actuacions de comprovació següents:

- a) Quan les actuacions no afectin la totalitat dels elements de l'obligació tributària del període objecte d'inspecció.
- b) Quan les actuacions es refereixin al compliment dels requisits exigits per l'aplicació o acreditació de beneficis fiscals o del règim tributari aplicable.

3. L'extensió i l'abast general o parcial de les actuacions s'han de fer constar a la comunicació d'inici de les actuacions. Quan el procediment d'inspecció s'estengui a diferents obligacions tributàries o períodes, s'ha de determinar l'abast general o parcial de les actuacions en relació amb cada obligació i període comprovat. En cas d'actuacions d'abast parcial s'han d'indicar els elements que s'hagin de comprovar o els que se n'han exclòs.

4. L'inspector en cap pot ampliar les actuacions d'abast parcial a general, d'ofici o per sol·licitud de l'obligat tributari d'acord amb l'article 92, apartat 3, de la Llei 21/2014, del 16 d'octubre, de bases de l'ordenament tributari, així com incloure-hi obligacions tributàries, elements d'aquestes obligacions o períodes impositius, quan ho consideri oportú en el curs del procediment. Aquesta ampliació es notifica mitjançant una comunicació. L'ampliació no és susceptible de recurs independentment del que correspongui interposar contra l'acte de liquidació.

5. En cap cas no pot reduir-se l'abast d'una inspecció després de comunicar l'ampliació de les actuacions.

Article 91

Tramitació del procediment d'inspecció

1. L'inspector instructor té la facultat i el deure d'impulsar el procediment d'inspecció, que dirigeix amb la col·laboració de l'inspector en cap, si escau.

2. La inspecció ha de realitzar les actuacions necessàries per obtenir les informacions, dades i proves que permetin fonamentar la regularització de la situació tributària o per declarar-la correcta.

3. L'obligat tributari ha de seguir les directrius indicades per la inspecció, segons el que disposen la Llei 21/2014, del 16 d'octubre, de bases de l'ordenament tributari, i aquest Reglament.

4. Quan la inspecció consideri que s'han obtingut les dades i les proves necessàries per fonamentar la proposta de regularització o per considerar correcta la situació tributària de l'obligat, ha de notificar l'inici del tràmit d'audiència prèvia a la formalització de les actes de conformitat o de disconformitat.

En la comunicació de l'inici del tràmit d'audiència es fa constar, a més de l'indicat a l'article 41, els continguts següents:

- Documentació o antecedents requerits per l'òrgan que actua i referència succinta de les dades i proves que es consideren en el cas de regularitzar la situació tributària.
- Referència succinta dels elements de l'obligació tributària que formen part de la proposta de regularització que ha de preparar la inspecció.

En la comunicació de l'inici del tràmit d'audiència es pot indicar el lloc, la data i l'hora de formalització de les actes.

Article 92

Mesures cautelars

1. L'inspector instructor pot adoptar les mesures cautelars que consideri oportunes per assegurar que no es destrueixi documentació, proves o dades que permetin determinar qualsevol element del deute tributari.

2. L'adopció de mesures cautelars ha d'estar motivada i requereix la ratificació per part del director del departament competent en matèria tributària en el termini de quinze dies des que s'adopten. En el cas que pugui afectar drets constitucionalment protegits, cal autorització judicial.

3. Aquestes mesures poden consistir en el precinte, el dipòsit i el comís de documents, dades o proves en suport material o electrònic que es trobin a la seu de l'obligat tributari, del seu representant o de tercers.

4. El precinte s'ha de fer mitjançant la lligadura segellada o per qualsevol altre mitjà que permeti el tancament o el lligament de llibres, registres, equips electrònics, sobres, paquets, calaixos, portes d'estances o locals o altres elements de prova, a fi que no s'obrin sense l'autorització i el control dels òrgans d'inspecció.

El dipòsit consisteix a posar els esmentats elements de prova sota la custòdia o guarda de la persona física o jurídica que determini l'Administració.

El comís consisteix en la presa de possessió d'elements de prova de caràcter moble i s'han d'adoptar les mesures que siguin necessàries per conservar-los adequadament.

Els documents o objectes dipositats o comissats poden ser precintats prèviament, si escau.

5. Per adoptar les mesures cautelars es pot demanar l'auxili i la col·laboració que es considerin necessaris de les autoritats competents i els seus agents, que han de prestar-lo en els termes que estableixi la llei.

6. L'adopció de les mesures cautelars s'ha de documentar mitjançant diligència en la qual, al costat de la mesura adoptada i l'inventari dels béns afectats, s'han de fer constar succintament les circumstàncies i la finalitat que en determinen l'adopció, i s'ha d'informar l'obligat tributari del seu dret a formular al·legacions en els termes de l'apartat següent. La diligència esmentada s'ha d'estendre en el mateix moment en què s'adopti la mesura cautelar, llevat que això no sigui possible per causes no imputables a l'Administració, cas en què s'ha d'estendre quan desapareguin les causes que ho impedeixen, i se n'ha de remetre immediatament una còpia a l'obligat tributari.

Quan la mesura consisteixi en el dipòsit s'ha de deixar constància de la identitat del dipositari, de la seva acceptació expressa i que ha quedat advertit sobre el deure de conservar a disposició dels òrgans d'inspecció en el mateix estat en què se li lliuren els elements dipositats i sobre les responsabilitats civils o penals en les quals pugui incórrer en cas d'incompliment.

7. En el termini improrrogable de cinc dies, comptats a partir de l'endemà de la notificació de la mesura cautelar, l'obligat tributari pot formular al·legacions davant el director del departament competent en matèria tributària, que ha de ratificar, modificar o aixecar la mesura adoptada mitjançant un acord degudament motivat en el termini de quinze dies des de l'adopció, que s'ha de comunicar a l'obligat.

L'acord a què es refereix el paràgraf anterior no pot ser objecte de recurs, sense perjudici que es pugui plantejar la procedència o improcedència de l'adopció de les mesures cautelars en els recursos que es puguin interposar contra la resolució que posi fi al procediment d'inspecció, si escau.

8. Quan les mesures cautelars adoptades s'aixequin s'ha de documentar aquesta circumstància en diligència, que s'ha de comunicar a l'obligat. L'obertura de precintes s'ha de fer en presència de l'obligat tributari, llevat que es doni una causa degudament justificada.

Article 93

Durada del procediment d'inspecció i ampliació de les actuacions

1. El termini de les actuacions d'inspecció és de dotze mesos a comptar de la data de notificació de la comunicació d'inici d'actuacions fins a la notificació de l'acta de liquidació que posa fi al procediment d'inspecció.

2. No es tenen en compte als efectes d'aquest còmput els períodes de dilacions atribuïbles a l'obligat tributari, d'acord amb l'establert en aquest Reglament.

3. La inspecció pot acordar l'ampliació del termini de durada del procediment d'inspecció fins a sis mesos addicionals quan es doni, en relació amb qualsevol de les obligacions tributàries o períodes als quals es dirigeix el procediment, alguna de les circumstàncies a què es refereixen els apartats següents. L'acord d'ampliació del termini afecta la totalitat de les obligacions tributàries i períodes als quals s'estengui el procediment.

4. La durada del procediment es pot ampliar quan es doni qualsevol de les circumstàncies següents, que es consideren d'especial complexitat:

- a) Quan l'incompliment substancial de les obligacions comptables o registrals de l'obligat tributari o la desaparició o falta d'aportació dels llibres o registres determini més dificultat en la comprovació.
- b) Quan l'obligat tributari estigui aplicant un règim especial de determinació de la base de tributació que estigui sent objecte de comprovació inspectora.
- c) Quan es comprovi l'activitat d'un grup de persones o entitats vinculades i sigui necessari realitzar actuacions respecte de diversos obligats tributaris.
- d) Quan s'investigui els obligats tributaris per la seva possible intervenció en una xarxa o trama organitzada la finalitat presumpta de la qual sigui defraudar o eludir la tributació que correspongui o obtenir indegudament devolucions o beneficis fiscals.
- e) Quan s'investigui els obligats tributaris per la possible realització d'operacions amb la utilització de factures, justificants o altres documents falsos o falsejats o la intervenció de persones o entitats interposades amb la finalitat d'eludir la tributació que correspondria al vertader titular dels béns, drets o rendes.

5. Quan l'inspector instructor consideri que es dona alguna de les circumstàncies que justifiquen l'ampliació del termini de durada del procediment d'inspecció, ho ha de notificar a l'obligat tributari i li ha de concedir un termini de deu dies perquè efectui al·legacions. No es pot sol·licitar l'ampliació del termini de durada del procediment fins que no hagin transcorregut com a mínim tres mesos des del seu inici. La competència per ampliar el termini de duració del procediment correspon a l'inspector en cap, que ha de concretar el període de temps pel qual s'amplia el termini.

Aquest acord d'ampliació no és susceptible de recurs, sense perjudici que es pugui plantejar la seva procedència o improcedència en els recursos que es puguin interposar contra la resolució que posi fi al procediment d'inspecció.

6. La represa d'actuacions amb coneixement formal de l'obligat tributari després de la caducitat del procediment o la realització d'actuacions després de transcorregut el termini màxim de durada del procediment, té efectes interruptors de la prescripció respecte de la totalitat de les obligacions tributàries i períodes a què es refereixi el procediment. L'Administració tributària pot iniciar un nou procediment d'inspecció dins el període que resti de prescripció, d'acord amb el procediment regulat als articles 89 i següents d'aquest Reglament, amb la conservació dels actes realitzats en el procediment caducat.

Secció segona. Acabament del procediment d'inspecció

Article 94

Actes d'inspecció

1. Les actes d'inspecció documenten les actuacions de comprovació realitzades per l'òrgan d'inspecció i la proposta de regularització de la situació de l'obligat tributari o la conformitat amb aquesta situació.

2. Les actes les han de signar l'inspector instructor i l'obligat tributari. Si l'obligat tributari no pot signar-les, no compareix al lloc i en la data assenyalats per signar-les o es nega a subscriure-les, les ha de signar només el funcionari i s'hi ha de fer constar la circumstància de què es tracti.

3. De cada acta se n'ha de lliurar un exemplar a l'obligat tributari, i s'ha d'entendre notificada per la seva signatura. Si l'obligat tributari no ha comparegut o compareix i es nega a subscriure les actes, les actes s'han de notificar d'acord amb el que estableix aquest Reglament en matèria de notificacions. En aquests supòsits s'ha de considerar com a dilació de l'obligat tributari el temps transcorregut des de la data fixada per a la signatura de les actes fins a la data de notificació d'aquestes actes.

4. Quan l'interessat no comparegui o es negui a subscriure les actes, s'han de formalitzar actes de disconformitat.

5. Les actes requereixen l'aprovació del director del departament competent en matèria tributària, que pot delegar aquesta facultat en l'inspector en cap, d'acord amb les normes de competència.

6. L'acta d'inspecció pot ser objecte d'impugnació mitjançant els recursos que siguin procedents una vegada s'entengui produïda la liquidació tributària corresponent.

Article 95

Actes de conformitat

1. Quan l'obligat tributari presti la seva conformitat als fets i a la proposta de regularització i liquidació incorporada a l'acta, s'ha de subscriure una acta de conformitat.

2. Quan l'obligat tributari presti la seva conformitat parcial als fets i a la proposta de regularització i liquidació formulades, s'ha de procedir de la manera següent:

a) Si de la proposta derivada dels fets als quals l'obligat tributari presta la seva conformitat no resulta una quantitat a tornar, s'han de formalitzar simultàniament dos actes relacionades entre si en els termes següents:

- Una acta de conformitat que ha de contenir els elements regularitzats de l'obligació tributària als quals l'obligat tributari hagi prestat la seva conformitat.

- Una acta de disconformitat que ha d'incloure la totalitat dels elements regularitzats de l'obligació tributària. La quota tributària inclosa en la proposta de liquidació que conté l'acta de conformitat ha de minorar la que conté l'acta de disconformitat.

b) Si de la proposta derivada dels fets als quals l'obligat tributari presta la seva conformitat resulta una quantitat a retornar, s'ha de formalitzar una única acta de disconformitat en la qual s'han de fer constar els elements regularitzats de l'obligació tributària als quals l'obligat tributari presta la seva conformitat.

3. Una vegada signada l'acta de conformitat, s'entén dictada i notificada la liquidació d'acord amb la proposta formulada a l'acta si, transcorregut el termini de deu dies comptat des de l'endemà de la data de l'acta, no s'ha notificat a l'obligat tributari l'acord de l'òrgan competent per liquidar rectificant-la, cas en què s'ha de procedir de la manera següent:

a) Si es rectifiquen errors materials, s'ha de notificar l'acord a l'obligat tributari. El procediment ha de finalitzar amb la notificació esmentada.

b) Si es considera que en la proposta de liquidació ha existit error en l'apreciació dels fets o aplicació indeguda de les normes jurídiques, s'ha de notificar a l'obligat tributari un acord de rectificació conforme

als fets acceptats per ell en l'acta i se li ha de concedir un termini de tretze dies, comptats a partir de l'endemà de la notificació de l'obertura del termini esmentat, perquè formuli al·legacions.

Transcorregut el termini esmentat, s'ha de dictar la liquidació que correspongui, que ha de ser notificada.

c) Si s'ordena completar l'expedient mitjançant la realització d'actuacions complementàries, s'ha de deixar sense efecte l'acta formalitzada, s'ha de notificar aquesta circumstància a l'obligat tributari i s'han de fer les actuacions que siguin procedents, el resultat de les quals s'ha de documentar en una acta que ha de substituir a tots els efectes l'anteriorment formalitzada i s'ha de tramitar segons sigui procedent.

4. L'obligat tributari no pot revocar la conformitat manifestada en l'acta, sense perjudici de la seva impugnació com a conseqüència del dret a recórrer contra l'acte de liquidació resultant d'aquesta.

5. Si resulta un deute a ingressar, s'ha de lliurar juntament amb l'acta el document d'ingrés. Per a l'inici dels terminis de pagament, s'ha de tenir en compte la data en què s'entengui dictada i notificada la liquidació, llevat que es dicti expressament liquidació; en aquest cas, cal atènyer-se a la data de la seva notificació.

Article 96

Actes de disconformitat

1. Quan l'obligat tributari es negui a subscriure l'acta, la subscrigui però no presti la seva conformitat a les propostes de regularització i de liquidació que conté l'acta o no comparegui en la data assenyalada per signar les actes, s'ha de formalitzar una acta de disconformitat, en la qual s'ha de fer constar el dret de l'obligat tributari a presentar les al·legacions que consideri oportunes dins el termini de vint-i-un dies a comptar de l'endemà de la data en què s'hagi produït la negativa a subscriure, s'hagi subscrit o, si no s'hi ha comparegut, s'hagi notificat l'acta.

2. En l'acta de disconformitat s'hi han d'expressar amb el detall que convingui els fets i fonaments de dret en què es basi la proposta de regularització.

3. També s'ha de recollir en l'acta de forma expressa la disconformitat manifestada per l'obligat tributari o les circumstàncies que determinen la seva tramitació com a acta de disconformitat, sense perjudici que en el seu moment pugui al·legar tot el que convingui al seu dret.

4. Una vegada rebudes les al·legacions formulades per l'obligat tributari o conclòs el termini per presentar-les, l'òrgan competent per liquidar, un cop vistes l'acta i les al·legacions presentades si escau, ha de dictar l'acord que correspongui, que ha de ser notificat.

5. Si l'òrgan competent per liquidar acorda la rectificació de la proposta que conté l'acta per considerar que ha existit error en l'apreciació dels fets o indeguda aplicació de les normes jurídiques o errades materials, ha de notificar l'acord de rectificació perquè en el termini de deu dies, comptats a partir de l'endemà de la notificació de l'obertura del termini esmentat, efectui al·legacions i manifesti la seva conformitat o disconformitat amb la nova proposta formulada a l'acord de rectificació.

Transcorregut el termini, s'ha de dictar l'acord que correspongui, que ha de ser notificat.

6. L'òrgan competent per liquidar pot acordar, en el termini d'un mes previst en l'apartat 4 de l'article 100 de la Llei 21/2014, del 16 d'octubre, de bases de l'ordenament tributari, que es completi l'expedient en qualsevol dels seus aspectes. L'acord esmentat s'ha de notificar a l'obligat tributari i s'ha de procedir de la manera següent:

a) Si com a conseqüència de les actuacions complementàries es considera necessari modificar la proposta de liquidació, s'ha de deixar sense efecte l'acta incoada i s'ha de formalitzar una nova acta que substitueixi a tots els efectes l'anterior, i s'ha de tramitar segons correspongui.

b) Si es manté la proposta de liquidació que conté l'acta de disconformitat, s'ha de concedir a l'obligat tributari un termini de deu dies a comptar de l'endemà de la notificació de l'obertura del termini esmentat, per posar de manifest l'expedient i la formulació de les al·legacions que consideri oportunes. Una vegada rebudes les al·legacions o conclòs el termini per a la seva realització, l'òrgan competent per liquidar ha de dictar la resolució que correspongui, que s'ha de notificar.

Article 97

Classes de liquidacions derivades de les actes d'inspecció

1. D'acord amb el que disposa l'article 83, apartat 2, de la Llei 21/2014, del 16 d'octubre, de bases de l'ordenament tributari, les liquidacions derivades d'un procediment d'inspecció tenen caràcter definitiu o provisional.

Les liquidacions derivades de les actuacions de comprovació i investigació d'abast parcial sempre tenen caràcter provisional.

Les liquidacions derivades de les actuacions de comprovació i investigació d'abast general tenen caràcter definitiu, llevat dels casos a què es refereixen els apartats 2, 3 i 4 d'aquest article, en els quals tenen caràcter provisional.

2. Les liquidacions derivades d'un procediment d'inspecció poden tenir caràcter provisional quan algun dels elements de l'obligació tributària es determini en funció dels corresponents a altres obligacions que no hagin estat comprovades, o que hagin estat regularitzades mitjançant liquidació provisional o mitjançant liquidació definitiva que no sigui ferma. S'entén, entre altres supòsits, que es produeixen aquestes circumstàncies:

a) Quan es dictin liquidacions respecte de l'impost sobre la renda dels no-residents fiscals i no s'hagi comprovat l'impost directe del pagador dels rendiments corresponents.

b) Quan es comprovi l'activitat d'un grup de persones o entitats vinculades i no s'hagi finalitzat la comprovació de totes aquestes persones o entitats.

c) Quan es dicti liquidació que anul·li o minori el deute tributari inicialment autoliquidat com a conseqüència de la regularització d'alguns elements de l'obligació tributària perquè hagi de ser imputat a un altre obligat tributari o a un tribut o període diferent del regularitzat, sempre que la liquidació resultant d'aquesta imputació no tingui el caràcter de ferma.

3. Així mateix, les liquidacions derivades d'un procediment d'inspecció poden tenir caràcter provisional quan existeixin elements de l'obligació tributària la comprovació dels quals amb caràcter definitiu no hagi estat possible durant el procediment per concórrer alguna de les causes següents:

a) Quan existeixi una reclamació judicial que afecti els fets comprovats.

b) Quan no s'hagi pogut finalitzar la comprovació i investigació dels elements de l'obligació tributària com a conseqüència de no haver-se obtingut les dades sol·licitades a tercers.

4. Les liquidacions derivades d'un procediment d'inspecció poden tenir caràcter provisional, a més dels supòsits anteriors, en els següents:

a) Quan concloguin les actuacions de comprovació i investigació en relació amb part dels elements de l'obligació tributària, sempre que aquesta obligació pugui ser desagregada. El procediment d'inspecció ha de continuar respecte dels altres elements de l'obligació tributària.

b) Quan en un procediment d'inspecció es realitzi una comprovació de valors de la qual derivi un deute a ingressar i es regularitzin altres elements de l'obligació tributària. En aquest supòsit s'ha de dictar una liquidació provisional com a conseqüència de la comprovació de valors i una altra que inclogui la totalitat del que s'ha comprovat.

c) Quan així es determini en altres disposicions legals o reglamentàries.

5. Les liquidacions provisionals han de minorar els imports de les que posteriorment o simultàniament es practiquin respecte de l'obligació tributària i el període objecte de regularització.

6. Els elements de l'obligació tributària comprovats i investigats en el curs d'unes actuacions que hagin acabat amb una liquidació provisional no es poden regularitzar novament en un procediment d'inspecció posterior, llevat que es doni alguna de les circumstàncies a què es refereixen els apartats 2 i 3 d'aquest article i, exclusivament, en relació amb els elements de l'obligació tributària afectats per les circumstàncies esmentades.

7. Els elements de l'obligació tributària als quals no s'hagin estès les actuacions de comprovació i investigació es poden regularitzar en un procediment de comprovació o investigació posterior.

Article 98

Liquidació dels interessos moratoris

1. La liquidació derivada del procediment inspector ha d'incorporar els interessos moratoris fins al dia en què es dicti o s'entengui dictada la liquidació, sense perjudici del que estableix l'article 93, apartat 5, de la Llei 21/2014, del 16 d'octubre, de bases de l'ordenament tributari, i d'acord amb el que preveuen els apartats següents.

2. En el cas d'actes de conformitat, els interessos moratoris s'han de calcular fins al dia en què s'hagi d'entendre dictada la liquidació per transcurs del termini legalment establert.

En el cas d'actes de disconformitat, els interessos moratoris s'han de calcular fins a la conclusió del termini establert per formular al·legacions.

3. Les actes i els actes de liquidació practicats han d'especificar les bases de càlcul sobre les quals s'apliquen els tipus d'interès moratori, els tipus d'interès i les dates de començament i finalització dels períodes de meritació.

4. Quan la liquidació resultant del procediment d'inspecció sigui una quantitat a tornar, la liquidació d'interessos moratoris s'ha d'efectuar de la manera següent:

a) Quan es tracti d'una devolució d'ingressos indeguts, s'han de liquidar a favor de l'obligat tributari interessos moratoris en els termes de l'article 30, apartat 2, de la Llei 21/2014, del 16 d'octubre, de bases de l'ordenament tributari.

b) Quan es tracti d'una devolució derivada de la normativa d'un tribut, s'han de liquidar interessos moratoris a favor de l'obligat tributari d'acord amb el que preveuen l'article 29 de Llei 21/2014, del 16 d'octubre, de bases de l'ordenament tributari, i l'article 61 d'aquest Reglament.

Article 99

Comprovació d'obligacions formals

1. Quan l'objecte del procediment d'inspecció sigui comprovar i investigar el compliment d'obligacions tributàries formals, s'ha de donar audiència a l'obligat tributari per un termini de deu dies a comptar de l'endemà de la notificació de l'obertura del termini esmentat, una vegada concloses les actuacions de comprovació i investigació.

2. Finalitzat el tràmit d'audiència, s'ha de procedir a documentar el resultat de les actuacions de comprovació i investigació en diligència o informe.

Quan el procediment finalitzi mitjançant diligència o informe, s'ha d'incorporar a l'expedient sancionador que s'iniciï, si escau, com a conseqüència del procediment d'inspecció, sense perjudici de la tramesa que s'hagi d'efectuar quan sigui necessari per a la iniciació d'un altre procediment d'aplicació dels tributs.

Capítol tercer. Disposicions especials del procediment d'inspecció i altres actuacions inspectores

Article 100

Estimació indirecta de bases o quotes

1. El mètode d'estimació indirecta de bases o quotes l'ha d'utilitzar l'Administració d'acord amb el que disposa l'article 43 de la Llei 21/2014, del 16 d'octubre, de bases de l'ordenament tributari i amb el que disposa aquest article.

L'estimació indirecta es pot aplicar en relació amb la totalitat o part dels elements integrants de l'obligació tributària.

2. L'apreciació d'alguna o algunes de les circumstàncies que preveu l'article 43, apartat 1, de la Llei 21/2014, del 16 d'octubre, de bases de l'ordenament tributari, no determina per si sola l'aplicació del mètode d'estimació indirecta si, d'acord amb les dades i els antecedents obtinguts al llarg del desenvolupament de les actuacions inspectores, es pot determinar la base o la quota mitjançant el mètode d'estimació directa o objectiva.

3. Als efectes del que disposa l'article 43, apartat 1, de la Llei 21/2014, del 16 d'octubre, de bases de l'ordenament tributari, s'entén que hi ha incompliment substancial de les obligacions comptables o registrals:

- a) Quan l'obligat tributari incompleixi l'obligació de gestió de la comptabilitat o dels llibres registre establerts per la normativa tributària. Es presumirà la seva omissió quan no s'exhibeixin a requeriment dels òrgans d'inspecció.
- b) Quan la comptabilitat no reculli fidelment la titularitat de les activitats, els béns o els drets.
- c) Quan els llibres o registres continguin omissions, alteracions o inexactituds que ocultin o dificultin greument la constatació de les operacions realitzades.
- d) Quan aplicant les tècniques o els criteris generalment acceptats a la documentació facilitada per l'obligat tributari no es pugui verificar la declaració o determinar-se amb exactitud les bases o els rendiments objecte de comprovació.
- e) Quan la incongruència provada entre les operacions comptabilitzades o registrades i les que hagin de resultar del conjunt d'adquisicions, despeses o altres aspectes de l'activitat permeti presumir, d'acord

amb el que disposa l'article 78, apartat 3 de la Llei 21/2014, del 16 d'octubre, de bases de l'ordenament tributari, que la comptabilitat o els llibres registre són incorrectes.

Article 101

Entitats que tributen en règim de consolidació fiscal

1. La comprovació i investigació de la societat dominant i del grup fiscal s'ha de fer en un únic procediment d'inspecció, que ha d'incloure la comprovació de les obligacions tributàries del grup fiscal i de la societat dominant objecte del procediment.

2. En cada entitat dependent que sigui objecte d'inspecció com a conseqüència de la comprovació d'un grup fiscal s'ha de dur a terme un únic procediment d'inspecció. El procediment esmentat ha d'incloure la comprovació de les obligacions tributàries que deriven del règim de tributació individual de l'impost sobre societats i les altres obligacions tributàries objecte del procediment, i ha d'incloure actuacions de col·laboració respecte de la tributació del grup pel règim de consolidació fiscal.

3. D'acord amb el que preveu l'article 55, apartat 1, lletra a, de la Llei 21/2014, del 16 d'octubre, de bases de l'ordenament tributari, el termini de prescripció de l'impost sobre societats del grup fiscal s'ha d'interrompre:

a) Per qualsevol actuació de comprovació i investigació realitzada amb la societat dominant respecte a l'impost sobre societats.

b) Per qualsevol actuació de comprovació i investigació relativa a l'impost sobre societats realitzada amb qualsevol de les societats dependents, sempre que la societat dominant tingui coneixement formal de les actuacions esmentades.

4. Les dilacions per causa imputable a l'obligat tributari que es produeixin en el curs del procediment seguit amb qualsevol de les entitats dependents i que es refereixin a la comprovació de l'impost sobre societats, afecten el termini de durada del procediment seguit prop de la societat dominant i del grup fiscal, sempre que la societat dominant en tingui coneixement formal i des d'aquell moment.

5. La documentació del procediment seguit prop de cada entitat dependent s'ha de desglossar, als efectes de la seva tramitació, de la manera següent:

a) Un expedient relatiu a l'impost sobre societats, en el qual s'ha d'incloure la diligència resum indicant els resultats de les actuacions de comprovació realitzades amb l'entitat dependent. L'esmentat expedient s'ha d'incloure en l'expedient relatiu a les actuacions de comprovació i investigació de la societat dominant i del grup fiscal.

b) Un altre expedient relatiu a les altres obligacions tributàries objecte del procediment.

6. La documentació del procediment seguit prop de l'entitat dominant s'ha de desglossar, als efectes de la seva tramitació, de la manera següent:

a) Un expedient relatiu a l'impost sobre societats del grup fiscal que ha d'incloure les diligències resum a què es refereix l'apartat anterior.

b) Un altre expedient relatiu a les altres obligacions tributàries objecte del procediment.

Article 102

Declaració de responsabilitat en el procediment inspector

1. Quan en el curs d'un procediment d'inspecció, l'òrgan actuant tingui coneixement de fets o circumstàncies que puguin determinar l'existència de responsables als quals es refereix l'article 33 de la Llei 21/2014, del 16 d'octubre, de bases de l'ordenament tributari, es pot acordar l'inici del procediment per declarar l'esmentada responsabilitat. L'inici s'ha de notificar a l'obligat tributari amb indicació de les obligacions tributàries i els períodes que abasti la declaració de responsabilitat i el precepte legal en què es fonamenti.

Quan l'abast de la responsabilitat inclogui les sancions, cal que s'hagi iniciat prèviament el procediment sancionador.

La derivació de l'acció administrativa als responsables subsidiaris requereix la declaració prèvia de fallit del deutor principal i, si n'hi ha, dels responsables solidaris. Els òrgans de recaptació han d'acreditar, a petició dels d'inspecció, la condició de fallit dels deutors principals i responsables solidaris, de la qual cosa s'ha de deixar constància en la comunicació d'inici del procediment de declaració de responsabilitat.

2. El tràmit d'audiència al responsable s'ha de fer amb posterioritat a la formalització de l'acta al deutor principal i, quan la responsabilitat abasti les sancions, a la proposta de resolució del procediment sancionador al subjecte infractor.

El responsable disposa d'un termini de deu dies, a comptar de l'endemà de la notificació de l'obertura d'aquest termini, per formular les al·legacions i aportar la documentació que consideri oportunes, tant respecte del pressupost de fet de la responsabilitat com de les liquidacions o sancions que abasti aquest pressupost.

Llevat del supòsit que preveu l'apartat 4 d'aquest article, el responsable no té la condició d'interessat en el procediment d'inspecció o en el sancionador i s'han de tenir per no presentades les al·legacions que formuli en els procediments esmentats.

3. L'acord de declaració de responsabilitat correspon a l'òrgan competent per dictar la liquidació i s'ha de dictar amb posterioritat a l'acord de liquidació al deutor principal o, si escau, d'imposició de sanció al subjecte infractor.

4. En els supòsits en els quals la llei disposi que no és necessari l'acte previ de derivació de responsabilitat, les actuacions d'inspecció de comprovació i investigació es poden fer directament amb el responsable. En aquests supòsits, les actes s'han de formalitzar i les liquidacions s'han de practicar a nom del responsable.

Article 103

Altres actuacions d'inspecció

1. Les actuacions de valoració les poden desenvolupar els òrgans d'inspecció a iniciativa pròpia o a petició d'altres òrgans de l'Administració tributària.

2. Quan així els sigui sol·licitat i sense perjudici de les competències pròpies dels altres òrgans de l'Administració, els òrgans d'inspecció han d'informar i assessorar en matèries de caràcter econòmic, financer, jurídic o tècnic relacionades amb l'exercici de les seves funcions els altres òrgans de l'Administració tributària, els òrgans dependents del ministeri encarregat de les finances, així com qualsevol organisme que ho sol·liciti.

3. Els òrgans d'inspecció poden elaborar els estudis individuals, sectorials o territorials de caràcter econòmic o financer que puguin ser d'interès per a l'aplicació dels tributs, així com les anàlisis tècniques, químiques, informàtiques o de qualsevol altra naturalesa que es considerin necessàries.

4. Els òrgans d'inspecció poden realitzar actuacions dirigides a l'aprovació de propostes de valoració prèvia d'operacions, despeses, retribucions, així com criteris d'imputació temporal, conforme a la normativa específica que sigui aplicable.

5. Els òrgans d'inspecció poden dur a terme actuacions de comprovació limitada, i per això s'han d'ajustar al que disposa l'article 87 de la Llei 21/2014, del 16 d'octubre, de bases de l'ordenament tributari i els articles 79 a 81 d'aquest Reglament.

6. En els supòsits en què les actuacions de control censal siguin desenvolupades pels òrgans d'inspecció, aquests òrgans poden proposar, si escau, als òrgans competents l'acord de baixa cautelar, l'inici del procediment de rectificació censal, la rectificació d'ofici de la situació censal o la revocació del número de registre tributari

Cosa que es fa pública per a coneixement general.

Andorra la Vella, 11 de febrer del 2015

Antoni Martí Petit
Cap de Govern en funcions